РНТБ УЗИНТИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№243 (2227). СЕШАНБА 16 ОКТЯБРЬ 1973 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Трикотаж фирмасида тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун ғайрат билан меҳнат қилаётган ишчилар оз эмас. Тўқув цехининг ўровчиси, комсомол аъзоси Муаттар Мусаева ана шундай зарбдорлардан бири. У шу кунларда 1974 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: М. Мусаева.

1973 беш йиллик: ҳал қилувчи йил меҳнат вахтаси

КАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ КЎПЛАБ, СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ЮКСАК МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИГА ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИГА ЭРИШИНГИЗ, ИҚТИСОДИЙ ТЕЖАШГА ҚАТТИҚ АМАЛ ҚИЛИНГИЗ, КАМРОҚ ЧИҚИМ ҚИЛИБ, КЎПРОҚ СИФАТЛИРОҚ МАҲСУЛОТ БЕРИШГА ИНТИЛИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

ҲАМ ПЛАН, ҲАМ ТЕЖАМ

Республика енгил саноат министрлигига қарашли 3-тикувчилик фабрикасининг коллективи ҳал қилувчи йил давлат плани ва социалистик мажбуриятларини шарафли адо этмоқда. Меҳнат календаридан 10 кун олдинда бораётган чеварлар тўққиз ойлик планга қўшимча 427 минг сўмлик бежирим либосларни савдо ташкилотларига етказиб бердилар. Шу кунларда Октябрь байрами шарафига меҳнат мусобақаси авж олдирилди.

Шуниси қувончлики, бу йил фабрика коллективи Давлат «Сифат белгиси» билан ўн номда буюмлар ишлаб чиқармоқда. Хон атлас ва ипакли матолардан тикилган хотин-қизлар кўйлаги, халати, мактаб ёшигача бўлган қизларнинг кўйлак комплекти ва бошқа номдаги кийим-кечаклар шулар жумласидандир. Ўтган даврда Давлат «Сифат белгиси» билан 47 мингтага яқин кийим-кечак тайёрланди ва савдо ташкилотларига етказиб берилди. Йил охиригача бу рақам яна бир неча мингтага ортади.

Тикувчилар ўртасида авж олдирилган социалистик мусобақада Ж. Зоҳидова, М. Гизатулина, В. Крамаренко, Н. Добринина каби коммунистлар пешқадамлик қилмоқдалар. Булардан ўрнак олган ўнлаб чеварлар 1974 ва 1975 йил ҳисобига маҳсулот тайёрлашмоқда.

Коллектив ўртасида ҳар бир нарсадан тежайлик шиори кенг қулоч ёйган. Шу туфайли йил бошидан буён 16,5 минг квадрат метр кийимлик матолар тежалди. Бу тежалган материаллардан 9300 киши учун кийим тайёрлаш мумкин.

Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан коллектив беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили план топшириқларини ҳамда социалистик мажбуриятларини шу йилнинг 17 декабрида бажаришга қарор қилди.

БЕЗАК ПЛИТАЛАРИ

Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида планга қўшимча 100 минг сўмлик безакли плиталар ишлаб чиқарамиз. Ана шу шиор асосида Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдираётган Фрунзе районидаги қурилиш материаллари комбинати меҳнатсеварлари катта зафар қучаяптилар. Биринчилар қаторида тўққиз ойлик план топшириқларини белгиланганидан ярим ой олдин муваффақиятли адо этган коллектив шу даврда шаҳар ва республикамиз қурилишларига 280 минг квадрат метрдан ортиқ безакли плиталар етказиб берди. Комбинат ишчилари уч квартал мобайнида планга қўшимча 110 минг сўмликка яқин маҳсулот реализация қилиб, бу соҳадаги йиллик мажбуриятларини шараф билан адо этдилар.

Ишлаб чиқаришнинг оғир участкаларини механизациялаш, меҳнатни ташкил қилишни такомиллаштириш, техника тараққиётини таъминлашга доир қатор тадбирлар амалга оширилди. Булар натижасида ишлаб чиқариш унумдорлиги ўтган йилнинг шу даври билан таққослаганда 26 процентга ўсди. Бу планда белгиланганидан ўндан бир қисмга кўпдир.

Ҳозир корхонада плиталар ишлаб чиқувчи яна бир конвейерни монтаж қилиш ишлари жадаллик билан олиб боriляпти. Бир йилда салкам икки юз минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш қувватига эга бўлган бу поток линияни Улуғ Октябрнинг 56 йиллиги тантаналари арафасида фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда.

Комбинатнинг барча ишлаб чиқариш участкаларида Ўзбекистон ССР ва Республика Компартиясининг олтин тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган беллашув қизгин тус олмоқда. Оширилган мажбуриятга кўра корхона ишчилари йиллик программага қўшимча 150 минг сўмлик безаш плиталари реализация қиладилар. З. Шокирова, М. Каримова, Р. Умаров, Т. Камолов сингари ўнлаб машъаллар ўз ҳамкасбларига намуна бўлишяпти. Бу ишлаб чиқариш илғорлари янги йилнинг турли ойлари ҳисобига маҳсулот бера бошлаганларига анча бўлди.

ИЛҒОРЛАРГА МУКОФОТЛАР

Собир Раҳимов район партия комитети ҳамда район Совети ижроия комитети райондаги корхоналар ўртасида учинчи кварталда олиб борилган социалистик мусобақага якун ясади.

Райондаги «Миконд» заводи коллективи биринчи ўринни эгаллаганлиги учун унга районнинг кўчма Қизил байроғи берилди.

Иккинчи группадаги корхоналар ўртасида биринчи ўринни кўн-галантерея фабрикаси ҳамда ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси эгаллади.

Қурилиш майдонларида

Мақсадга яраша суръат

Самарқанд кўчасида қурилаётган Давлат План Комитети янги биноси мураккаб архитектура иншооти бўлади. Бинонинг ташқи ва ички томони яхлит, жимжимадор темир-бетон плиталари воситасида қуриляпти. Фан ва техниканинг қурилиши соҳасида эришган энг сўнгги ютуқларидан бино қурилишида кенг фойдаланилмоқда. Объектда План комитети хизматчиларининг намунали меҳнат қилишлари учун барча шароитлар муҳайё этилган хоналар, мажлислар зали, ресторан ва бир қатор ёрдамчи бинолар бўлади.

— Қурилиш-монтаж ишлари бизнинг участка бинокорларига топширилган, — дейди «Главташкентстрой» 8-қурилиш трести 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг участка бошлиғи П. Медведьев, — Бошқармамизда энг илғор ҳисобланган Николай Голуб бошлиқ бригада бинокорлари объектда тез ва сифатли иш бажариш учун бор имкониятларини ишга солишмоқда.

Бригада бинокорлари шу кунларда асосий корпусдаги умумий қурилиш-монтаж ишларини тугаллаш арафасида. Улар йил охиригача бинонинг марказий ядроси ҳисобланган мажлислар зали ва ресторан қурилишидаги бинокорлик ишларини ҳам биткизиш иштиёқидалар.

Улуғ Октябрь байрамигача эса, бинонинг Ленин номли майдон томондаги қисмида пардоз ишлари тамомланади.

Гастроном ишга тушди

Муқимий кўчасида яна бир гастроном ишга тушди. Уни 3-қурилиш трестининг 30-бошқармаси бинокорлари фойдаланишга топширдилар. Бу ерда харидорларга тез хизмат кўрсатиш учун барча қулайликлар яратилган.

Гастрономда сут, гўшт, консерва, кондитер моллари, ширин ичимликлар билан савдо қилинмоқда. Ҳар куни аҳолига 40 минг сўм атрофида мол сотиляпти.

Магазинда техника борасида ҳам қизиқарли янгилик бор. Бу ерда электрон — тарози синовдан ўтказилмоқда. Унинг афзаллиги шундаки, молнинг вазни ва унинг нархи бир зумда автоматик равишда ҳисоблаб берилади. Электрон — тарози харидорларга ҳам, сотувчиларга ҳам жуда қулай.

Н. ХОЛИҚОВ.

Шаҳар байрамга тайёрланмоқда

Ободонлаштириш бўйича шаҳар штабининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда шаҳар хўжалигига алоқадор барча идораларнинг раҳбарлари, шунингдек район ижроия комитетларининг раислари қатнашдилар.

Йиғилишда Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 56 йиллик байрамига Тошкентда тайёргарликнинг олиб борилиши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Улуғ байрамга бир ойдан озроқ вақт қолганлиги ва қолган кунлар ичида шаҳарнинг ободонлаштириш ишларида бир қатор бажарилиши лозим бўлган юмушлар борлиги йиғилишда кўрсатиб ўтилди.

Айрим уй-жой бинолари, деворлар, ҳовлиларнинг кўриниши қаноатланарли даражада эмас. Уларни дарҳол бўяш ва ремонт қилиш лозим. Шунингдек, кўчаларнинг номлари ва уй номерлари ёзилган таблицаларни лозим бўлган жойларда бутунлай янгилаш керак. Қурилиш майдонларини ораста қилиш, кераксиз зовурларни кўмиб юбориш лозим. Хазон-резгилик бошланиши билан кўчалар, йўлкалар ифлосланяпти. Фаррошлар кўчалар ва майдонлардаги хазонларни ҳар куни супуриб олишлари керак.

Шаҳар бошқармалари, ободонлаштириш трестлари, қурилиш трестлари, район ижроия комитетлари, ЖЭКларнинг коллективлари Ўзбекистон пойтахтида байрамга тайёргарлик кўриш ишида барча куч-ғайратларини сарф қилишлари лозим.

Корхонанинг янги маҳсулоти

Тара ремонти заводининг 1-филиалида Тошкентдаги холодильник корхонасининг буюртмаси бажарила бошланди. Бу ерда холодильниклар учун махсус панжаралар тайёрлаш технологияси ўзлаштиришди. Ҳозир кунига 100 донадан зиёд ана шундай янги маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Керамика буюмлари заводи ҳам корхонага буюртма берди. Ана шу буюртмага кўра пардозлаш плиталари учун яшчиклар тайёрланмоқда.

Шунингдек, филиалда қўл кучини талаб қиладиган бир неча иш жараёнлари механизациялаштирилди.

Шаҳар—қишлоққа

СТУДЕНТЛАР ҲИММАТИ

Молия техникуми студентлари бир неча кун давомида Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли саноат қишлоқ хўжалик комбинатининг бир қанча участкаларида бўлиб, мева ҳамда сабзавот маҳсулотларини йиғиб-териб олишда совхоз ишчиларига катта ёрдам бердилар.

Студентлардан тузилган бригадалар ўртасида ўзаро мусобақа уюштирилиб, маиший-ташкилий ишлар мўлжалланган план асосида тўғри олиб борилди. Ўқитувчи Т. Усмонов раҳбарлигида студент йигит-қизлар совхоз дала ва боғларидан 300 тонна узум, 80 тонна беҳи, 50 тонна олма ҳамда 20 тоннадан зиёдроқ помидор йиғиб олдилар.

Улар техникумлар ўртасидаги ўзаро мусобақа ғолиби сифатида совхоз дирекцияси, партия ташкилоти ва ишчилар касаба союзи комитети таъсис этган пул мукофоти билан тақдирландилар. Ҳар куни 350-400 килограммдан маҳсулот терган М. Кўчиев, М. Тўйчиева, Қ. Ҳосилов каби саккиз студент фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди.

И. ҚУЗИЕВ, ТошДУ студенти.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

МАДАНИЯТ САРОЙИ

Чилонзор массивининг Волгоград ва Ғафур Ғулом кўчалари муюлишида яна бир ҳашаматли бино ўз чиройини кўрсата бошлади. У республика кўрлар жамиятига қарашли янги маданият саройидир.

Бугун

3-қурилиш трестининг 33-бошқармаси азаматлари бу объектни фойдаланишга топширдилар. Маданият саройи архитектура ва қурилиш техникасининг сўнгги ютуқлари асосида бунёд этилди.

Маданият саройида турли хил тўгараклар ишлаши учун 20 га яқин хона бор. 600 ўринли катта ва ёруғ томоша залида турли хил маросимлар ўтказиб, концертлар қўйиш мумкин. Бу ерда халқ чолғу асбоблари ансамбли, духовой оркестр, хор тўгараклари, музика мактаби иш бошлашга ҳозирлик кўряпти.

Янги саройда санъат асарларини намойиш қилиш мақсадида кўргазмалар зали, 4 минг китобга мўлжалланган кутубхона ва унинг ўқиш зали ҳам бор.

Маданият саройидан жамиятнинг саноат комбинати ишчи ва хизматчилари, Чилонзорда истиқомат қилувчи кишилар фойдаланадилар.

Умри боқий дўстлик

ЎЗБЕК ОЛИМИНИНГ ЛЕКЦИЯЛАРИ

Венгрия илмий билимларни тарқатувчи жамият ҳозирги пайтда Совет Иттифоқи халқлари эришаётган ютуқлар ҳақида бир қатор лекция, суҳбатлар олиб бормоқда. Яқинда дўст мамлакатда Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти фалсафа ва илмий коммунизм кафедрасининг мудири Ш. Зуҳриддинов бўлди. У Будапешт, Печь ва Бекешчаба шаҳарлари меҳнаткашлари ҳузурида СССР миллий муносабатларнинг ривожланиши ва Совет Ўзбекистонининг экономика ва маданияти ҳақида лекциялар ўқиди.

Ўзбек олимининг лекцияларини Венгрия Халқ Республикаси Фанлар академияси, Будапешт университетининг олимлари ва ўзбек пахтасидан газламалар тайёрловчи «Гольдбергер» тўқимачилик корхонасининг ишчилари тингладилар.

Д. АЛИЕВА.

Тошкент—мамлакатга-жаҳонга

«Зангори кема»лар карвони

«Ташсельмаш» заводининг бош йиғув конвейеридан тушириб олинаётган пахта териш машиналари пахтакорларнинг оғирини енгил қилмоқда. Корхона дарвозасидан чиққан 30 мингдан ортиқ машина республикамизнинг пахта далаларида бетиним ишлаб турибди. Уларнинг ёрдами билан шу мавсумнинг ҳозирдаёқ 2 миллион тоннага яқин «оқ олтин» дурдонаси терилди.

Машинасозлик корхонасининг маҳсулотлари айни пайтда Ўрта Осиё ва Озарбайжон республикалари н и н г пахтакор хўжаликларига ҳам етказиб берилмоқда. Бу маҳсулотларни жўнатаётган Тошкент товар станцияси вазифасини ўз вақтида адо этиб турибди. Кейинги кунларда 20 дан ортиқ вагонда пахта териш машиналари буюртмачиларга жўнатилди. Ўтган сентябрь ойида 1 минг 500 га яқин «зангори кема» буюртмачиларга етказиб берилди.

Пахта териш машиналаримизнинг шуҳрати йил сайин ошиб боряпти. Яқинда Ироқ республикаси пахтакорларига «17-ХВ-1,8 Б» маркали машиналарнинг бир партияси юборилди. Қудратли машиналар ҳозирги пайтда Болгария, Куба, Ҳиндистон, Миср Араб Республикаси каби мамлакатларда ишлаб турибди.

ҚУЛАЙ УСУЛ

Республика озиқ-овқат саноати министрлигига қарашли янги бирлашма тузилди. Тошкентдаги 5 та нон заводи ва уларнинг филиаллари бир бирлашмага бирлаштирилди. Унинг ихтиёрига 2 минг ишчи, хизматчи бириктирилди.

— Бу тайёрланадиган нон сифатини яхшилайди, — деди мухбиримиз билан суҳбатда бирлашма директорининг ўринбосари Н. Муродов, — ҳозир марказлаштирилган диспетчерлик хизмати ташкил қилинмоқда. У магазинларга нон етказиб беришга бош-қош бўлади.

Бундан ташқари, бирлашмада маҳсулот сифатини яхшилаш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш тадбирлари белгиланмоқда.

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛАР ХИЗМАТДА

Тўқимачилар маданият саройининг бадиий ҳаваскорлари Пискент райони хўжаликларига маданий хизмат кўрсатиш мажбуриятини олишган. Улар мазкур хўжалик пахтакорлари ҳузурида бир неча марта бўлиб, улар кўнглини хушнуд қилишди.

Бугун

бадиий ҳаваскорлар яна пахтакорлар ҳузурига йўл олишди. Уларнинг бу сафарги репертуари алоҳида тузилган.

Агитбригада аъзолари ғалаба рапортини берган пахтачилик бригадаларида концерт беришади. Лекторлар эса ҳозирги замоннинг муҳим масалалари бўйича лекциялар ўқишади.

Бадиий ҳаваскорлар меҳнаткашлар ҳузурида район ғалаба рапорти бергунига қадар бўлишади.

Янги лойиҳалар

КОМБИНАТНИНГ КЕЛАЖАГИ

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг лойиҳа идораси коллективи қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатини кенгайтириш лойиҳасини ишлаб чиқди. Комбинатнинг ҳозирги корпуси «Спецэлеватормельстрой» трестининг буюртмаларини бажаришга торлик қилиб қолди.

Лойиҳада комбинатни кенгайтириш, бир неча қўшимча бинолар қуриш кўзда тутилган. У тўлиқ реконструкция қилиниб фойдаланишга топширилгач, 2 миллион сўмлик миқдорида қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаради.

Шунингдек, бу ерда қардош Туркманистон республикасининг буюртмаси ҳам бажарилди. Қардошлар учун ҳунар-техника билим юрти ва ўқув комбинати комплекси лойиҳаси яратилди.

Идора коллективи бундан ташқари бу йил бир неча ишлаб чиқариш базалари лойиҳаларини ҳам яртади.

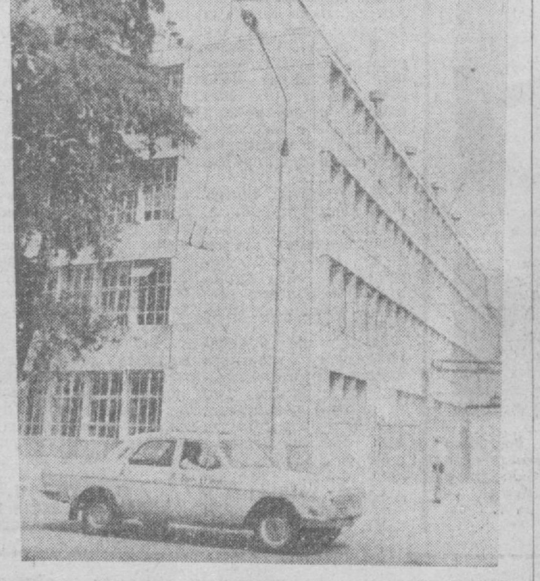

СУРАТДА: яқинда қурилган Тошкент химия-фармацевтика заводининг янги ишлаб чиқариш корпуси.

М. Нуриддинов фотолари.

СИРДАРЁЛИКЛАР САҲОВАТИ

Сирдарё область Сирдарё райони боғбонлари давлатга мева топшириш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар.

Мўл-кўл мева етиштиришда райoннинг «Правда» колхози миришкорлари алоҳида намуна кўрсатдилар. Улар пландаги 800 ўрнига 2813 центнер ҳосил тайёрлаб, йиллик планни 351 процентга етказдилар. Шунингдек, Ленин номли, Охунбобоев номли ва «Ленинград» хўжаликлари ҳам шаҳарликларни мева билан таъминлашда ғайрат кўрсатдилар.

М. ПАРДАЕВ.

Тонгги газеталарда

Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион кенгашининг Раиси, Министрлар Советининг раиси Хуари Бумиддин 14 — 15 октябрь кунлари дўстона визит билан Совет Иттифоқида бўлди. Совет Иттифоқи раҳбарлари билан Хуари Бумиддин ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Унда Яқин Шарқдаги Исроилнинг империалистик агрессияси вазиятни яна кескинлаштириб юборганлиги тўғрисида, шунингдек бошқа актуал халқаро проблемалар ҳамда умуман жаҳондаги ҳозирги аҳвол хусусида батафсил фикрлашиб олинди. Томонлар Исроил босиб олган ҳамма араб территориялари озод этилишига ҳар томонлама ёрдам беришга аҳд қилганликларини таъкидладилар.

Дания Бош министри Анкер Йоргенсен Совет ҳукуматининг таклифига биноан 15 октябрда расмий визит билан Совет Иттифоқига келди.

15 октябрь куни Тошкентдаги Алишер Навоий номли театрда Ўзбекистон гражданавиацияси бошқармасининг коллективига Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Жаҳон ойнаси

ВАШИНГТОН. Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатларнинг медицина ходимлари ўртасида ҳамкорлик мустаҳкамланмоқда ва ривожланмоқда. Медицина фани ва соғлиқни сақлаш соҳасида ҳамда Москвада битим имзоланганидан бери ўтган бир ярим йил ичида кўпгина ишлар бажарилди. Иккала мамлакат олимларининг кўп марталаб учрашувлари, симпозиумлари ва конференциялари бўлиб ўтди, олимларнинг бирларига ўзаро визитлари ташкил этилмоқда.

СССР Медицина Фанлар академиясининг юрак-томир хирургия институтининг профессори, медицина фанлари доктори А. В. Покровский олимларни айрибошлаш программаси бўйича ҳозир АҚШда меҳмон бўлиб турибди. У ТАСС мухбири билан суҳбатда, АҚШнинг бир неча медицина илмий муассасаларини бориб кўрганлигини уларнинг ишлари билан, юрак-томир касалликларини диагностика қилиш методлари билан, янги ўтказилаётган экспериментлар билан танишганлигини айтди.

БАЙРУТ. Ливан матбуоти Исроил агрессиясига қарши урушаётган Сурия халқининг маънавий руҳи баланд эканлигини уқтириб ўтади. «Оряньжур» газетасининг Дамашқдаги мухбири Сурия армиясида интизом юксак эканлиги, тинч аҳоли орасида ҳеч қандай саросималик йўқлиги тўғрисида ёзади. Кишилардаги шак-шубҳасиз қатъият, ҳозирги жанг пайтидаги энг асосий хусусиятдир», деб уқтириб ўтади газета. Сурияликлар, деб таъкидлайди мухбир, ҳеч қачон ҳозиргидек якдил бўлган эмас.

ДАККА. Бангладеш Халқ Республикаси ҳукумати 1974 — 1979 йилларда мамлакатни ривожлантиришнинг биринчи беш йиллик планини қабул қилди. Саноат маҳсулотининг ҳар йилги ўсиши ўрта ҳисобда 5 процентни ташкил этади. План бажарилганлиги натижасида мамлакат озиқ-овқат ва кийим-кечак билан ўзини таъминлаш, ишсизликни тугатиш, миллий даромадни қайта тақсимлаш, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида анча муваффақиятларга эришуви лозим.

ВЕНА. 30 сентябрдан 6 октябргача ўтган бир ҳафта мобайнида Австрияда автомобиль йўлларида 1.764 фалокат юз берди. Шунинг натижасида 51 киши ўлди ва 1.259 киши ярадор бўлди.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН. Бхопалдаги давлат оғир машинасозлик заводи мамлакатдаги шу хилдаги заводларнинг энг йириги ҳисобланади. Бу ерда электр энергиясини ишлаб чиқариш, узатиш ва фойдаланиш билан боғлиқ бўлган барча комплексдаги электр ускуналар тайёрланади.

СУРАТДА: завод цехларидан бирида.

ТАСС фотохроникаси.

ПЛАНЁРКАМИЗ КУН ТАРТИБИДА:

⊙ Сентябрь ва тўққиз ойлик план топшириқлари муваффақиятли бажарилди.

⊙ Улуғ Октябрнинг 56 йиллигини муносиб кутиб оламиз.

⊙ Йиллик социалистик мажбурият шартларини бажариш шаҳар саноатининг муҳим вазифаси.

СЕНТЯБРДА ШУНДАЙ ИШЛАДИК

ПЕШҚАДАМЛАР

Қуйидагилар маҳсулот ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмини ўстириш ва меҳнат унумдорлигини оширишда юқори кўрсаткичларга эришдилар:

«Ташкенткабель» заводи (директори Ҳ. Алимов, партком секретари Х. Шагиев, ишчилар комитети раиси Т. Чурикова);

Трактор заводи (директори П. Мирзааҳмедов, партком секретари Н. Лукьянов, ишчилар комитети раиси Э. Жамилов);

«Ташхимсельмаш» заводи (директори Р. Нодиров, партбюро секретари В. Бобкова, ишчилар комитети раиси П. Писоцкий);

Ўйинчоқлар фабрикаси (директори А. Богуславский, партия ташкилотининг секретари Н. Безгин, ишчилар комитети раиси Д. Назина);

3-тикувчилик фабрикаси (директори А. Қодирова, партбюро секретари М. Солиева, ишчилар комитети раиси Н. Соколова);

2-ун комбинати (директори А. Малиновский, партия ташкилотининг секретари В. Милованов, ишчилар комитети раиси А. Маркелов);

Булка-кондитер комбинати (директори Д. Аббосова, партия ташкилотининг секретари А. Авакян, ишчилар комитети раиси Х. Шоисломов);

«Ремточмех» комбинати (директори Н. Тамахин, партия ташкилотининг секретари М. Шмерлер, ишчилар комитети раиси А. Иванова);

САККИЗ ОЙЛИК ПЛАННИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРГАНЛАР ВА КЕНГ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА ЮҚОРИ КЎРСАТКИЧГА ЭРИШГАНЛАР:

Асбобсозлик заводи (директори В. Бойжонов, партия ташкилотининг секретари Т. Варавина, ишчилар комитети раиси Б. Алимов);

Шаҳар маҳаллий саноат бошқармасига қарашли тўқимачилик-галантерея фабрикаси (директори В. Нигмонова, партия ташкилотининг секретари А. Эргашева, ишчилар комитети раиси Г. Зокирхонов);

Газ аппаратлари заводи (директори Ҳ. Мансуров, партия ташкилотининг секретари А. Юркевич, ишчилар комитети раиси А. Чуев);

«Компрессор» заводи (директори Н. Новаченко, партбюро секретари Н. Бабичев, ишчилар комитети раиси А. Кучеренко);

Чинни заводи (директори А. Ибрагимов, партбюро секретари Ф. Раҳматуллаев, ишчилар комитети раиси К. Ширяева).

ШУ КУННИНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

⊙ Зарбдор йилни зарбдор меҳнат билан.

⊙ Барча кўрсаткичлар бўйича ютуқларга эришайлик!

⊙ Қишга пухта тайёргарлик кўриш—кечиктирилмас иш.

⊙ Мусобақа—ютуқларимизни кўпайтиришга хизмат қилсин.

Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилини партиямиз ва совет халқи ҳал қилувчи йил, деб атади. Шу йилнинг: «Кам маблағ сарфлаган ҳолда кўплаб, сифатли маҳсулот берайлик!» шиори ўзбекистонлик минглаб меҳнаткашларнинг кундалик шиорига айланди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарори Тошкент меҳнаткашлари томонидан жанговар программа сифатида қабул қилинди. 1973 йил ва беш йиллик шахсий планларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган ҳаракат партия ташкилотлари томонидан қўллаб-қувватланди ва омма ўртасида кенг ёйилди. Мавжуд резервлардан самарали фойдаланиш учун, ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлигини ошириш йўлида тўқимачилик комбинатининг донгдор тўқувчилари Л. Казанцева ва Е. Губина, шунингдек, авиация заводининг фрезерчиси А. Девятова ўртоқларнинг ўз вақтида бошлаб берган ватанпарварлик ташаббуслари шаҳримиз корхоналарида кенг қулоч ёйди.

Шу йилнинг бошида 1973 йил планларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Тошкент меҳнаткашлари беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида қардош Қозоғистон пойтахти меҳнаткашлари билан мусобақа тўғрисида шартнома имзоладилар.

Тошкент тўқимачилик комбинати, кўн-галантерея фабрикаси, полиграфкомбинат ва бошқа кўпгина корхоналар Олмаота шаҳридаги турдош корхоналар коллективлари билан мусобақа тўғрисида шартнома туздилар.

Социалистик мусобақа давомида қардош икки республика пойтахтининг меҳнаткашлари беш йиллик шахсий планларини муддатидан илгари бажариш, ҳар бир иш жойида меҳнат унумдорлигини ошириш, кам маблағ сарфлаган ҳолда юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашни кучайтириш каби қатор ташаббусларни бошлаб бердилар.

Ўтган тўққиз ой мобайнида шаҳар саноати қандай ишлади? Умуман олганда қониқарли. Планга қўшимча 40 минг сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилинди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш суръати ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10,4 процент кўпайди.

Электр энергияси ҳосил қилиш, машинасозлик ва метални қайта ишлаш 1972 йилга нисбатан тез суръатлар билан ўсди. Енгил ва озиқ овқат саноати тармоқлари ҳам ривож топди.

Мамлакат халқ хўжалиги Тошкент индустрияси томонидан январь—сентябрь ойларида планга қўшимча ишлаб чиқарилган 51 компрессор, 27 экскаватор, 16 пахта териш машинаси, 6 чанглагич-пуркагич машинаси, 485 минг квадрат метр газлама, 98 минг устки ва ички трикотаж буюмлар, 19 минг кубометр йиғма темир-бетон ва бошқа буюмлар олди.

Шу билан бирга, шаҳарнинг 14 корхонаси — «Узбексельмаш», рўзғор холодильниклари, 1-экспериментальмеханика, 2-ёғочни қайта ишлаш, «Узвторцветмет», тепловоз-вагон ремонти заводлари, мебель комбинати, «Шарқ» мебель фирмаси ва бошқа корхоналар тўққиз ойлик планнинг бажарилишини таъминлай олмадилар.

Бу корхоналарнинг ҳар бири ўзича ихтисослашган, ўз ишлаб чиқариш хусусиятига эга. Лекин, улар ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этиш даражаси пастлиги, ой охирида ҳайбаракаллачилик йўл қўйишлари жиҳатидан бир-бирларидан фарқ қилмайдилар.

Шу йилнинг 11 июлида шаҳар партия комитети бюроси «Шарқ» мебель фирмаси ва мебель комбинатида ишлаб чиқаришни ривожлантириш ҳамда мебеллар сифатини яхшилаш бўйича қилинган ишлар тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Бюрода фирма ва комбинат раҳбарлари юқори сифатли ҳамда белгиланган ассортиментдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни таъминлашда ташаббус кўрсатмаётганликлари, ишга ижодий ва қатъий ёндошмаётганликлари таъкидлаб ўтилди. Илғор технологияни қўллашда турдош корхоналар томонидан орттирилган тажрибалар жорий этилмайди, янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш сустлик билан ўзлаштирилмоқда, айрим буюмларнинг сифати ҳозирги замон талабига жавоб бермаяпти. Бу корхоналар бир меъёрда ишламаганлиги сабабли ҳар ойнинг учинчи ўн кунлигида ярим ойда ишлаб чиқариладиган ҳажмда маҳсулот тайёрланмоқда.

Шаҳар партия комитетининг бюроси «Шарқ» фирмаси ва мебель комбинати раҳбарлари ҳамда партия ташкилотлари секретарлари Ғ. Ражабов, А. Романданов, З. Исроилов, А. Исроилов ўртоқларнинг диққат-эътиборини мебелларнинг сифати пастлигига, ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланилмаётганлигига, кадрлар, тайёрлаш ишларининг қониқарсизлигига жалб этди. Бу корхоналарнинг раҳбарлари мебеллар сифатини яхшилаш ва ҳилларини кўпайтириш, белгиланган ассортиментда буюмлар ишлаб чиқариш планининг сўзсиз бажарилиши юзасидан аниқ тадбирлар ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари керак эди.

Орадан бир неча ой ўтган бўлсада, бу корхоналарнинг хўжалик-иқтисодий фаолиятида яхши томонга ўзгариш сезилмади. Бу икки корхона биргаликда тўққиз ойда 685 минг сўмлик кам маҳсулот берди.

Шу йилнинг 23 апрелида шаҳар партия комитетининг бюросида Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи партия комитетининг коллективни давлат планларини ҳамда социалистик мажбуриятини бажаришга сафарбар этишдаги фаолияти кўриб чиқилди.

Ҳозир заргарлик, ремонт-экскаватор заводи, упа-элик фабрикаси, 2-пойафзал фабрикаси, ёғ-мой комбинати ва бошқа корхоналарда йиллик планнинг бажарилиши устида жиддий бош қотирилмоқда. Бу корхоналарда йил давомида планлар ўзгартирилиб, ҳамма ишни йил охирида бажаришга тўғри келиб қолди.

Корхоналарнинг хўжалик фаолиятида белгиланган ассортиментда маҳсулот ишлаб чиқариш планининг бажарилиши, олинган мажбуриятнинг амалга оширилиши алоҳида муҳим аҳамият касб этади. Шунга қарамай, Тошкентнинг айрим заводлари мамлакат халқ хўжалигига бир қатор буюмлар етказиб беришни таъминлай олмадилар. Жумладан, 950 километр бронекабель, 248 селялка, 13 рострлаш машинаси, 3 минг тоннадан ортиқ ўсимлик мойи ва бошқа маҳсулотлар кам етказиб берилди.

Коммунистик партия кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга муҳим эътибор бермоқда. Шаҳардаги кўпчилик саноат корхоналари халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтирдилар, буюмларнинг янги-янги хилларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Ўтган йилнинг январь-август ойларига нисбатан шаҳар саноати ана шундай товарлар ишлаб чиқаришни 17,4 процент кўпайтирди.

Шунга қарамай, саккиз ойлик план бажарилмай қолди. «Электроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси, резина-техника ҳамда хўжалик буюмлари заводлари, «Шарқ» мебель фирмаси, чўтка фабрикаси ва бошқа корхоналар маданий-маиший ва хўжалик буюмлари ишлаб чиқаришда катта қарз бўлиб қолдилар.

Иқтисодий тежамкорлик юриши яхши самара берди. Январь-август ойларининг ўзидагина планга қўшимча 6,7 миллион сўмлик иқтисодий фойда олинди. Бу борада «Союзхлопкомаш» бирлашмасининг машинасозлик заводида, «Учқун» фирмаси, тўқимачилик комбинати, «Таштекстильмаш», «Миконд» заводлари, накоп фабрикаси ва бошқа корхоналар хўжалик фаолиятида юксак натижаларга эришилди.

Шундай бўлсада, шаҳардаги 33 корхона маҳсулот ишлаб чиқаришда қарийб 2,8 миллион сўм ортиқча сарф-харажатга йўл қўйди. Бу — катта зарар, албатта. Тажриба ипак йигирув фабрикаси, трактор заводи ва 3-нон заводида маҳсулот ишлаб чиқариш таннархи ортиб кетди.

Иккинчи пойафзал фабрикаси жамғарма планини бажаришда ҳамда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар таннархини камайтиришда орқада қолмоқда. Бу фабрикада планда белгиланган 40 минг сўм фойда кўриш ўрнига 232 минг сўм зарар кўрилди.

Хўжаликни бундан буён бундай юритиш мумкин эмас. Ана шу корхоналарнинг партия комитетлари ва партбюролари бу масалаларни синчиклаб кўриб чиқишлари, ишни яхшилашга хизмат қиладиган тадбир-чораларни тезликда қўллашлари керак.

Юқорида айтилган бир қатор корхоналарнинг хўжалик-иқтисодий фаолиятларидаги камчиликларнинг вужудга келиши маълум даражада уларнинг ички шароитларига ҳам боғлиқдир. Чунки, бу корхоналарда социалистик мусобақа етарли даражада авж олдирилмаган, меҳнат ва технология интизоми паст даражада.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ССРда Халқлар дўстлиги орденини топширилишида Тошкентда сўзлаган нутқида шундай деди:

«Пухта, бир маромда ишлашни ташкил этишда, меҳнат интизомини таъминлашда мумкин ва зарур бўлган нарсаларнинг ҳаммаси ҳали тўла равишда қилинганий йўқ. Буни кўрмаслик мумкин эмас. Баъзи корхоналарда, колхозлар, совхозлар, муассасаларда меҳнат интизоми оқсаётганлигини, ўзининг бевосита меҳнат бурчига парвосизлик билан қараётган кишилар, ҳали ҳам борлигини кўриб туриб, бундан кўз юмишга ҳаққимиз йўқ. Бундай ҳоллар билан жуда кескин кураш олиб бориш зарур. Меҳнат шарафини авайлаб асраш керак, буни унутиб қўлётганлардан эса жуда қаттиқ талаб қилиш лозим. Партия ташкилотлари, совет органлари, касаба союзлари, комсомол бу тўғрида доимий ғамхўрлик қилишлари керак».

Партиянинг бу кўрсатмасини биз охиригача бажаришимиз керак.

Календарда —октябрь. Совуқ кунлар яқинлашиб келмоқда. Партия ташкилотлари завод ва фабрикалар, комбинат ва фирмалар, ташкилот ва муассасаларнинг қиш мавсумида ишлашга тайёргарликларининг боришини ўз назоратлари остига олишлари керак.

Бу, шу куннинг масаласи бўлиб, у шаҳар партия комитетининг бюросида, бир қатор район партия комитетларида кўриб чиқилди. Зарбдор йилнинг сўнгги квартали планини муваффақиятли бажариш, беш йилликнинг янги йилини қандай бошлашимиз кўп жиҳатдан ана шу масалаларни амалга оширишга боғлиқдир.

Шундай экан, октябрь ойи — ҳал қилувчи ой ҳисобланади. Квартал планларининг қандай бажарилиши шу ойда маълум бўлади.

Планларимизнинг кучи унинг реаллигида, омманинг ижодий активлигида. Тошкент меҳнаткашлари зарбдор вахтани шараф билан давом эттирмоқдалар, беш йилликнинг ярми муваффақиятли тугалланди.

Шаҳар саноат корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари Улуғ Октябрнинг 56 йиллигини, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини янги меҳнат ютуқлари билан нишонлаш учун бутун куч-имкониятларни ишга соладилар.

Б. ХАЛИЛОВ,
Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари.

ФАХРЛАНСАК АРЗИЙДИ

Йил якунланмоқда. У мен учун бахтли бўлди. Шаҳар Советига депутат қилиб сайлашди. Коммунистик меҳнат зарбдори унвонини олдим ва фирмамизда энг яхши ишчи деган ном учун ўтказилган конкурсда диплом олишга эришдим.

Мен тўқувчиман. Нормадаги учта ўрнига тўртта станокни бошқараяпман. Участкамиздаги Ф. Нуриаҳмедова, Ф. Менгазетимова ва бошқа тажрибали дугоналарим ҳам тўқувчи Лидия Казанцева ва Евгения Губиналарнинг ташаббусига қўшилиб, бир неча дастгоҳларни бошқаришга ўтганлар. Натижада, ҳар сменада биз 21 килограмм ўрнига 30-35 килограммдан тоза жун-газлама тўқишга муваффақ бўлаяпмиз.

Тўқув, цехи бир нечта корпуслардан иборат. Мен ишлаётган жойда бу қимматбаҳо хом ашёдан фойдаланилади. Биз мато тўқиётганда, иложи, борича, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга ҳаракат қиламиз.

Цехимиз тез-тез янги ишчилар қабул қилади. Биз уларга сидқидиллик билан касбимизни ўргатяпмиз.

Мана, мисол учун ёш ишчи Рўза Жўраевани олиб кўрайлик. У тўқув дастгоҳида бор йўғи бир йилдан бери ишлаётган бўлса ҳам қўлга киритаётган ютуқлари қувончлидир. Дилором Зуфарова ҳам у билан бир пайтда фирмага ишга келган эди. Аммо у ўз ишига масъулиятсизлик билан қараб, бракка йўл қўйди. Шунинг учун, уни ип-газлама тўқиш участкасига ишга утказдик.

Тўқув цехи коллективи доимий равишда меҳнат интизомини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бериб келмоқда.

Тўқувчилар ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун олиб борилаётган бундай тадбирлар ўзининг ижобий натижаларини бермоқда. Цех фирмада ҳам пешқадамлик қилмоқда. Фирманинг кўчма Қизил байроғи коллективимизда.

Коллективимиз йиллик планга қўшимча бир—неча тонна ацетат ва акрил полотно тўқиш ҳақида мажбурият олган. Йиллик планни муддатидан уч кун аввал бажарамиз.

Мен ҳам бу йил Улуғ Октябрнинг 56 йиллик байрамини ҳал қилувчи йил планларини бажариш билан кутиб оламан.

Умуман олганда, фирмамизда қувониш ва фахрланишга ҳақли зафарларимиз бор. Тўққиз ой мобайнида планга қўшимча 1 миллион 400 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Яъни бу ортиқча 33 минг ички ва ташқи кийим-кечаклар ишлаб чиқарганимизни билдиради. Корхонамиз республикамиз савдо ташкилотларига ҳаммаси бўлиб 21,5 миллион сўмдан ортиқ маҳсулот етказиб берди.

С. НУРМУҲАМЕДОВА,
трикотаж фирмасининг тўқувчиси.

ОЛМОСДЕК НАФИС

Ўзбек биллурини ишлаб чиқаришни ўзлаштирилганига тўрт йилча бўлди. Лекин, шу қисқа вақт ичида ҳам завод коллективи биллур ишлаб чиқаришни яхши ўзлаштириб олиш билан бирга, уни ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва Ватанимизда ишлаб чиқарилаётган энг сифатли биллур намуналарига тенглаштиришга муваффақ бўлди.

Коллектив биллур маҳсулотини ишлаб чиқаришни доимо такомиллаштириб борди. Агар 1971 йилда 1 миллионта биллур маҳсулоти ишлаб чиқарилган бўлса, 1972 йилга келиб, бу 1,5 миллионга етди.

Беш йилликнинг учинчи йилида 3-цех коллективи олдида биллур идиш-товоқ маҳсулотлари ишлаб чиқаришни 20 процентга ошириш вазифаси турибди. Хўш, бунга қандай йўл билан ва нима ҳисобига эришилмоқда?

Цехда ойна пишириш печларидан бири кўп вақтлардан бери ишлатилмас эди. Уни қайта реконструкция қилиб, янги маҳсулотни ишлаб чиқаришга мослаштиришни ўйлаб қолдик.

Март ойида «янги» печь ишга туширилгач, аввалги учтасидан воз кечишга тўғри келди. Бир сутка мобайнида ойна пиширувчилар 6 тонна сифатли ойна ола бошладилар.

Биллур ишлаб чиқариладиган участкада тубдан ўзгартирилмоқда. Бу ерда яна 100 та дастгоҳ ўрнатилади. Аввал улар 50 та эди. Илгари участка иккинчи қаватда жойлашган эди. Ускуналарнинг ости мустаҳкам бўлмагани учун салга улар қимирлаб кетарди. Шу сабабли бунда катта тезликда иш олиб бориш ва сунъий олмосларни ишлатиш имкони йўқ эди. Участка бу йилги техника янгиликлари туфайли, ўзининг 1975 йилда бўладиган қувватига эришди.

Маҳсулот сифатини яхшилашга ҳам эътибор бермоқдамиз. Ойнанинг турли кимёвий турларини синаб кўряпмиз. Потокка, навдан тушаётган темирни ушлаб қолувчи магнитли сепаратор ўрнатдик. Шунинг учун ҳозирги маҳсулотимиз биринчи ишлаб чиқарган пайтимиздагидай хира эмас, балки ранг-баранг ва нафисдир.

Цех маҳсулотининг хиллари доимо ўзгартирилмоқда, ҳозир рюмка, фужерларни тайёрламоқдамиз.

Цех тўққиз ойлик планни 102,3 процентга адо этди. Тўққиз ойда 13,1 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Заводда биллур маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг ўсиши билан бирга, маҳаллий кадрлар ҳам кўпаймоқда. Коллектив эришаётган муваффақиятларда шихта тайёрловчи В. Пахмутов, ойна пиширувчи Х. Шамсиев, пиширувчи Н. Лейтис ва М. Ситников, олмос силлиқловчи А. Елисеев, К. Рашидов, бригадир Е. Саванин ва бошқа мутахассисларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

Йил давомида 2 миллион дона биллур маҳсулоти ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. Бунга эришиш йўлида реконструкция ишларини амалга ошириб, база яратяпмиз.

С. КАПЛАН,
«Миконд» заводи 3-цехининг бошлиғи.

ШАҲАР САНОАТИ ҲИССАСИ

Шаҳар саноат корхоналари халқ хўжалигига турли хил машина, техника, асбоб-ускуналар, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Сентябрь ойида қуйидагилар ишлаб чиқарилди:

▲ 1685 та «Т-28Х4» маркали трактор;

▲ 257 компрессор;

▲ 79 кўприкли электр крани;

▲ 97 экскаватор;

▲ 2953 трактор прицеплари;

▲ 350 пахта териш машинаси;

▲ 11400 газ плитаси;

▲ 558 километр турли хил кабеллар;

▲ 5947 километр электр ёритиш шнурлари;

▲ 83,3 минг куб метр қулай, темир-бетон;

▲ 15,8 миллион дона ғишт;

▲ 1814 тонна қоғоз;

▲ 15.602 минг погон метр ип-газлама;

▲ 257 минг квадрат метр сунъий чарм маҳсулотлари;

▲ 309 тонна пошнабоп резина;

▲ 496 минг жуфт чарм пойафзал;

▲ 2536 тонна қандолатчилик маҳсулотлари;

▲ 27199 тонна сифатли ун, бу ойлик пландан анчагина кўпдир.

ИЛҒОРЛИККА ИНТИЛЯПМИЗ

Тошкент холодильниклар заводи тўққизинчи беш йилликнинг ўтган икки йилида жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш борасида қатор муваффақиятларга эришди. 1972 йилда маҳсулот реализацияси ҳажми 1970 йилга нисбатан 15 процентга, холодильниклар тайёрлаш топшириғи 23,1 процентга меҳнат унумдорлиги эса тўртдан бир қисмга кўпайди.

Бу йилги зиммага олган мажбурият бўйича 75350 та холодильник тайёрланиши, маҳсулот реализацияси ҳажмини 1972 йилнинг шу давридагиси билан таққослаганда 35 процентга кўпайтириш белгиланган. Бошқача айтганда, зарбдор йилда планга қўшимча 50 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиши кўзда тутилган.

Завод коллективи биринчи ва учинчи квартал учун берилган давлат топшириғи ҳамда социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этди. Барча кўрсаткичлар бўйича план топшириқлари бажарилди. Бироқ шунга қарамай, коллективимиз иккинчи квартал учун белгиланган вазифани бажаришни таъминлай олмади. 595 холодильник кам берилди. 2320 минг ўрнига 2159 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бу, албатта ярим йиллик план топшириқлари бажарилишига салбий таъсир кўрсатди.

Унинг аксини тўққиз ойлик иш якунларида ҳам кўриш мумкин. Шу даврда коллектив 6788 минг ўрнига 6663 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиб, топшириқни 99,6 процент қилиб уддалади.

Иккинчи квартал топшириқлари бажарилмаслигининг асосий сабабларидан бири моддий-техника таъминоти соҳасидаги айрим масалаларнинг ўз вақтида ҳал қилинмаслиги бўлди. Корхонамиз Астрахань холодильник жиҳозлари заводидан оладиган агрегатларни кечикиб ёки бир меъёрда олиб турмади. Тўққиз ойда 3.741 холодильник агрегати етказиб берилмади. Май ойида заводни метиз, винт ва бошқа шунга ўхшаш комплект материаллар билан таъминлаш иши ҳам ачинарли аҳволда олиб борилди. Шу сабабга кўра корхонамиз тўрт кун ишламасдан қолди.

Юқорида айтилганлар билан бирга, корхона ички хўжалик фаолиятидаги айрим масалаларнинг вақтида ҳал қилинмаганлиги ҳам қолоқликдан чиқишимизни орқага чўзаяпти.

Масалан, бўяш-йиғиш цехида май ойида сменалар коллективлари бир неча бор ишламасдан қолди. Шунинг натижасида, корхона қисқа вақт ичида 1100 та холодильникни ишлаб чиқариш уддасидан чиқа олмади.

Ҳозир коллективимиз қолоқликдан қутилишнинг барча чораларини кўраяпти. Бу ойда план топшириғига қўшимча аввал қарз бўлиб қолган маҳсулотимизни ҳам тайёрлаб, буюртмачиларга етказиб беришга ҳаракат қилаяпмиз. Бу борада амалга оширилаётган тадбирларимиз бизга сентябрь ойида пландан ташқари юзта холодильник кўп тайёрлаб чиқишга имкон берди. Меҳнат беллашувини тобора авж олдираётган коллективимиз ҳеч шубҳа йўқки, октябрь ойида ҳам қувончли ютуқларни қўлга киритади.

Цехлар ва бўлимларда мажлислар ўтказилиб, уларда меҳнатни ташкил қилиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини таъминлаш каби масалалар муҳокама қилинди.

Ҳозирги вақтда кунлик ва смена топшириқлари қандай бажарилаётганлиги коллективимизнинг ҳар бир аъзосига мунтазам етказилиб турилибди. Бу тадбир ойнинг ўтган кунларида белгиланган вазифаларни муваффақиятли бажаришга имкон бермоқда.

Моддий техника таъминоти Республика бошқармасидан заводимизга керакли бўлган барча жиҳозларни ўз вақтида етказиб беришда яқиндан ёрдам беришларини истар эдик.

И. КОВАЛЬ,
холодильниклар заводининг бош инженери.

Римма Нюпенко бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари 8-қурилиш трестининг 3-пардозлаш бошқармаси меҳнатчилари ўртасида катта ҳурмат қозонишган. Меҳнатсеварлар беш йилликнинг ҳал қилувчи йили учун ўз зиммаларига юксак мажбурият олишган.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) бригада аъзолари: З. Столярова ва Т. Губановалар.

А. ЛОПАТИН фотоси.

ҚОЛОҚЛАР

ҚУЙИДАГИ КОРХОНАЛАР МАҲСУЛОТ РЕАЛИЗАЦИЯСИ БЎЙИЧА ТЎҚҚИЗ ОЙЛИК ПЛАННИ БАЖАРАОЛМАДИЛАР:

«Ўзбексельмаш» заводи (директори Ж. Шобурхонов, партия комитетининг секретари И. Моисеев, ишчилар комитетининг раиси Ж. Муҳиддинов);

Минерал сувлари заводи (директори А. Асомхўжаев, партия ташкилотининг секретари Ш. Шоҳакимов, ишчилар комитетининг раиси У. Одилов);

Холодильниклар заводи (директори А. Бугатов, партия ташкилотининг секретари И. Волошин, ишчилар комитетининг раиси Т. Шамшиев);

1-тажриба экспериментал заводи (директори А. Ғайбуллаев, партия ташкилоти секретари Б. Кандиба, ишчилар комитетининг раиси Ш. Ҳабибулшин);

2-ёғоч қайта ишлаш заводи (директори В. Шахматов, партия ташкилотининг секретари Е. Чернецов, ишчилар комитетининг раиси Ш. Шомансуров);

«Вторчермет» (директори К. Одилов, партия ташкилотининг секретари А. Материгин, ишчилар комитетининг раиси В. Калигин);

Тепловоз-вагон ремонт заводи (директори А. Файзуллаев, партия комитетининг секретари К. Гнездилов, ишчилар комитетининг раиси К. Патилицин);

«Шарқ» мебель фирмаси (директори Ғ. Ражабов, партия ташкилоти секретари З. Исроилов, касаба союз комитетининг раиси М. Кусакова).

«Тошкент» ишлаб чиқариш бирлашмаси (директори А. Умаров, партия ташкилотининг секретари В. Сулима, ишчилар комитетининг раиси С. Мутико);

Мебель комбинати (директори А. Романданов, партия ташкилоти секретари И. Исроилов, касаба союз комитетининг раиси Н. Нурматов);

Темир-бетон конструкциялари заводи (директори И. Лихтин, партия ташкилотининг секретари А. Олейников, ишчилар комитетининг раиси А. Толкачев);

«Узвторцветмет» (директори Н. Мирзараҳимов, партия ташкилоти секретари А. Горшков; касаба союз комитетининг раиси А. Усмонов);

Шиша идишлар заводи (директори А. Хўжаев, партия ташкилоти секретари В. Колосков, ишчилар комитетининг раиси В. Бесхлебнев);

ХЎЖАЛИК МАДАНИЙ-МАИШИЙ МОЛЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПЛАНИНИ БАЖАРАОЛМАГАН КОРХОНАЛАР:

Экскаватор заводи (директори Б. Рамзи, партия комитети секретари М. Кулагин, ишчилар комитетининг раиси А. Семин);

«Электроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси (бош директори В. Фитисов партия комитетининг секретари В. Криллов, ишчилар комитетининг раиси М. Юрченко);

«Сувенир» фабрикаси (директори А. Тожихўжаев, партия ташкилоти секретари Л. Соболева ишчилар комитети раиси Л. Муравьева);

Резина техника буюмлари заводи (директори Д. Микиртишев, партия ташкилоти секретари М. Тарасов, ишчилар комитетининг раиси Т. Маъмурова);

Пластмасса буюмлари ва рўзғор химияси заводи (директори Н. Шарафхонов, партия ташкилоти секретари Д. Ёқубов, ишчилар комитетининг раиси С. Богданова).

◎ *Ғазал шайдоларига*

Байрам тонги

Кўҳна олам кўҳнамас, зебо яна кўркамлашиб,
Кекса боши бахт қуёши остида ўктамлашиб.
Дил қуши сийму самолар қўйнида парвоз этар,
Силкиниб, ўйнаб, ҳаволарни эмиб
ҳуррамлашиб.

Лолаю гулларга тўлди хонаи хуршид бугун,
Неча дўсту ёру ўртоқ келдилар кўкламлашиб.
Титрагай бизнинг садолардан еру юлдуз, қуёш,
Тошдилар дил косасидан куйларим
шаҳдамлашиб.
Боқ Самандар, севги боғин айлади ободу-шод
Минг қуёшнинг шуъласи бахтинг кўзида
жамлашиб

Нур эмиб кўздан

Енди қалбим қора кўз, о, қора кўз,
Сўрмадинг ҳолимни зебо қора кўз.
Илк сени кўрдим ҳушим кетди тамом,
Бошларимда энди ғавғо қора кўз.
Уч малак кўрди ҳаёт, бирламчи сен,
Қора кўз Ширин ва Лайло қора кўз.
Куйди Фарҳод, куйди Мажнун кўзни деб,
Кўзни деб энди пайдо қора кўз.
Мен-ку заҳмат одами, шоҳина сен,
Сен-ку шаҳло мен-ку шайдо қора кўз.
Нур эмиб кўздан ўқиб чиқди савод,
Севгидан бошланди имло қора кўз.
Тенг Самандарни яратди сен ила
Кўп савоб иш қилди Ҳиво қора кўз.

Тинч оқшом эди

Кел, дилбари шўх, чиқди ҳилол, ҳайло,
То субҳи сафо базми висол, ҳайло!
Ҳуснингга боқур юлдузу ой илҳақ
Дер барчаси зах, кўрку камол, ҳайло.
Тенгрангда ёнур ошиқу зор олам,
Рашк бирла куяр сарву ниҳол, ҳайло.
Келдингму дединг, Хива узоқ ўлка,
Толдингму дединг, ёғди савол, ҳайло.
Ёндош-ку, ана, Хива Бухорога,
Бир чеҳрадаги иккита ҳол, ҳайло.
Тинч оқшом эди шаҳри Бухорода,
Не бўлди ёмон турди шамол, ҳайло.
Оч кўзни Самандар, не шамол ҳай-ҳай,
Уч қасди била келди Жамол, ҳайло.

Боғ айланиб

Юрмадик биз сен билан қўл ушлашиб, боғ
айланиб,
Шўх йигит-қизлар каби диркиллашиб,
боғ айланиб.
Биз қочиб кўздан йироққа тун аро қолганда
жим.
Ўзгалар кезди хумор куй куйлашиб, боғ
айланиб.
Чекка-чекка аста-аста ташладик масъум одим.
Ишқимиз пинҳон этишни ўйлашиб, боғ
айланиб.
Гўшада турсак тополмай сўзни ҳам
сиз-сизлашиб,
Ўзгалар ўйнарди шўх сен-сенлашиб, боғ
айланиб.
Сен Самандарга кўнгил қўйган сайин
овлоқдасен,
Не ажаб, сўнг ўйнасак мункиллашиб, боғ
айланиб.

Эркин САМАНДАРОВ.

*. Ҳайло— Ҳув ана деган маънода.

ЙИҒМА ВЕЛОСИПЕД

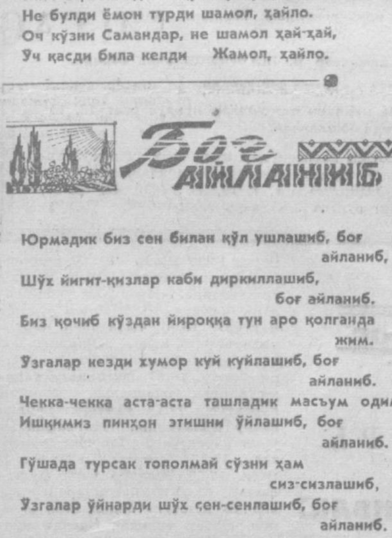

Пермдаги велосипед заводида ишлаб чиқарилаётган машиналар орасида «Кама» йиғма велосипеди пайдо бўлди. У ўзининг конструкцияси бўйича бошқа моделлардан фарқланади. «Кама» ўзини асбоблар қўлланмай йиғиштириб олиш ва ишлайдиган ҳолга келтириш, руль ҳамда эгарини кўтариш ёки тушириш учун имкон берадиган кучли рамага эга.

Бундай велосипедларнинг биринчи партиясини шу йилнинг ўзидаёқ ишлаб чиқариш мўлжалланган.

СУРАТДА: «Кама» велосипедини кўриб турибсиз.

ТАСС фотохроникаси.

Жаҳон ойнаси

ТАСС ва АПН мухбирлари хабар қиладилар

АҚШдан КЕЛТИРИЛГАН КОСМИК ЭКСПОНАТЛАР

К. Э. Циолковский номидаги Космонавтика тарихи Давлат музейи янги экспонатлар билан тўлдирилди. Булар Американинг «Сатурн» сериясидаги космик ракеталар ҳамда «Скайлэб» орбитал станциясининг моделларидир. Буларни АҚШдан Вашингтондаги Аэронавтика ва космос миллий музейи юборди.

Калугадан Вашингтон музейига К. Э. Циолковский яратган ракеталарнинг ҳамда «Восток» совет космик кемасининг моделлари жўнатилди.

(ТАСС).

Калуга.

ЛУИС КОРВАЛАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

РИМ. Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан Италия радио ва телевидениесининг мухбири билан суҳбатда: «давлат тўнтариши ёрдамида халқнинг курашини тўхтатиб бўлмайди», деди. Уни 27 сентябрда қамоққа олганларидан кейин 8 кун давомида жуда тор ваннахонада асраганликларини, бу хонада ҳатто бир неча қадам қўйиш ҳам мумкин бўлмаганлигини Чили Компартиясининг Бош секретари гапириб берди. Ҳарбий хунта ҳозир уни сақлаб турган хонага ҳеч ким киритилмаётир, унга ўқиш имконияти берилмаётир.

Л. Корвалан хунта раҳбарларининг гўё халқ бирлиги мамлакатнинг қуролли кучларига қарши қаратилган қандайдир «план»ни тайёрлаётган эди, деган даъволарини қатъиян рад қилди. «Бу ишга Халқ бирлиги партиялари қўл уришига ишонмайман, — деди Чили Компартиясининг Бош секретари. Мен ўз партиям учун жавоб бераман. Шу йилларнинг ҳаммаси мобайнида жамиятни социал, революцион қайта қуришга кўмаклашиш партиямизнинг асосий вазифаси бўлиб келди». Луис Корвалан Латин Америкаси халқлари, шу жумладан Чили халқи ўзларининг олға томон қилаётган ҳаракатларини давом эттирабередилар, деб қаттиқ ишонч билдирди. Марксизмни ҳам, жамият кўпчилигининг туб манфаатларига мос келадиган бошқа ҳар қандай идеологияни ҳам йўқ қилиб бўлмайди.

«Мен озодликни севаман, Лекин қамоқдан чўчимайман. Менинг виждоним соф. Ўлимдан қўрқмайман», —деди Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари суҳбатнинг охирида.

(ТАСС).

ҚОҲИРА ШУ КУНЛАРДА

ҚОҲИРА. Шу кунларда Миср пойтахтининг диққат-эътибори фронтлардан олинаётган хабарларга қаратилган. Бу фронтларда Миср ва Сурия қўшинлари, шунингдек, бошқа араб мамлакатларидан ёрдамга келган қўшинлар Исроил босқинчиларига қарши, Исроил босиб олган араб ерларини озод қилиш учун мардонавор курашмоқда.

Аҳолиси беш миллион кишидан иборат шу шаҳарнинг қиёфаси дастлабки қарашда шу кунларда сира ўзгармагандек бўлиб кўринади. Лекин синчиклаб қарасангиз, уруш даврининг нишоналари дарҳол кўзга ташланади.

Ҳукумат муассасаларининг эшиклари олдида ҳарбий қўриқчи солдатлар турибди. Нил дарёси устидаги кўприклар устида қўриқчилар кўпайтирилган. Кўча ҳаракатини тартибга солиб турувчиларга ҳаво ҳужумидан мудофаа учун пўлат каскалар берилган.

Илгари миллион-миллион чироқлар ёниб турган шаҳарда энди кун ботгандан кейин чироқлар кўринмайди. Чироқларни ўчириш тўғрисида фармон берилган. Автомобилларнинг чироқлари кўк ранг билан бўялган.

Шу кунларда мисрликлар ўз қуролли кучлари билан ҳамнафас бўлиб яшамоқдалар. Бутун кучларини Исроил босиб олган араб ерларини озод қилиш учун курашга бағишламоқдалар.

(ТАСС).

Ҳиндистон—Л. И. Брежневни кутмоқда

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистоннинг сиёсий ва жамоат арбоблари К П С С Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қиладиган расмий дўстона визитига катта аҳамият бермоқдалар.

Ҳиндистон ҳукумат доираларида айтилишича, атоқли совет раҳбари Л. И. Брежневнинг мамлакатимизга келиши ҳинд халқи билан совет халқи ўртасида қалин дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Ҳиндистоннинг таниқли сиёсий арбоби, давлат меҳнат ва ишга жойлаштириш министри К. В. Рагхунатх Редди.

Биз халқларимизнинг манфаатларини кўзлаб, шунингдек ялпи тинчликни кўзлаб доимо ривожланиб бораётган шу дўстликни мустаҳкамлаш йўлида қўйилган ҳамма қадамларни табриклаймиз.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг ҳамма мамлакатлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантиришга қўшган амалий ҳиссаси, деди пировардида министр, ҳамма ерда кенг кўламда эътироф этилмоқда. Унинг назарий асарлари ва нутқлари кўпгина мамлакатларда, шу жумладан Ҳиндистонда ҳам босиб чиқарилган. Тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун кураш актуал проблемаларига бағишланган бу асар ва нутқлар ижтимоий системалари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш ленинчи назариясини янада ривожлантиришга қўшилган салмоқли ҳиссадир.

Ёшларнинг халқаро учрашуви

БУХАРЕСТ. Бу ерда Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Вьетнам Демократик Республикаси, Корея Халқ Демократик Республикаси, Монголия, Польша, Руминия, Совет Иттифоқи ва Чехословакия ёшлар ташкилотлари вакилларининг учрашуви тугади.

Улар ишчи ёшлар ўртасида ишлаш масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар, тажриба ва ахборотлар айирбошладилар. Учрашувда Жаҳон Демократик ёшлар федерацияси делегацияси ҳам иштирок этди.

(ТАСС).

МЕДИЦИНА БЎЙИЧА НОБЕЛЬ МУКОФОТИ

СТОКГОЛЬМ. (ТАСС). Медицина соҳасидаги 1973 йил Нобель мукофоти Оксфорд университетининг профессори Николас Тинбергенга, Австрия биологи Карл Фон Фришга ва Ғарбий Германия олими Конрад Лоренцга берилди. Мукофот янги фан—жониворларнинг қилиқларини қиёсий ўрганиш соҳасидаги тадқиқоти учун берилди. Бу тадқиқот янги фанга қўшилган катта ҳисса бўлди.

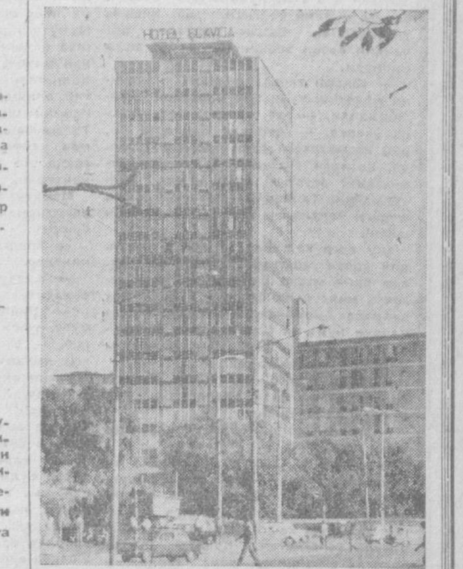

Югославияни кўпинча туризм мамлакати деб аташади. Югославия Социалистик Федератив Республикасига кирган Сербия, Хорватия, Черногорий, Босния ҳамда Герцоговина районлари мислсиз гўзал жойлар бўлиб, жаҳоннинг турли мамлакатлари, шу жумладан Совет Иттифоқидаги миллионлаб туристларни ўзига жалб этади.

СУРАТДА: Белграднинг Дмитрий Тукович майдонидаги «Славия» меҳмонхонаси.

Г. Хачкованян фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ИРҚЧИЛАРНИНГ ШЕРИКЛАРИ

Карлтонвилледа фожиа — Жанубий Африка Республикасидаги «Уэстерн дип Левелс» олтин конида яқинда бўлиб ўтган жазолашни жаҳон матбуоти ана шундай деб атади. Бу ерда африкалик 12 ишчи ўлдирилди, 27 киши ярадор қилинди. Ирқчи полициячиларнинг африкалик кончиларни жазолаши шундай якунланди. Хўш, бу ишчилар қандай «гуноҳ қилди»? Улар «Англо — америкэн» компаниясининг раҳбарларидан ўзларининг атиги 3 фунт-стерлингнигина ташкил этган ҳафталик иш ҳақларини оширишни талаб қилган эдилар.

Карлтонвилледа африкалик ишчиларнинг отиб ташланиши жаҳон жамоатчилигининг қаҳр-ғазабини қўзғади. Преторийнинг ирқчи маъмурлари ва уларнинг орқасида турганларга қарши таъсирли чоралар кўришни талаб этаётган овозлар эшитилмоқда. ЖАРдаги ирқчиларнинг шериклари, тўғрироғини айтганда шундай жиноятларнинг қатнашчилари ҳақида тасодифан гап бўлаётгани йўқ. Шуни айтиш керакки, ҳозир Американинг ЖАРда капитал сарфлаши бу мамлакатдаги чет эл капитал сарфлашларининг 12 процентини ташкил этади. Океан орқасидаги бизнесменларнинг олаётган фойдалари эса жаҳоннинг бирон ерида бўлмаган катта суммани — 16 процентини ташкил этади.

Бироқ АҚШдаги «пул қоплари»нинг Преторийнинг «энг эски шериги» ва ҳомийси бўлган Англия монополиясига етиб олиши амри маҳол. Ситининг манфаатлари унинг океан орқасидаги рақибларининг манфаатлари билан сира тенглаштириб бўлмайди. Жанубий Африка Республикасида Англиянинг 100 дан кўпроқ етакчи компаниялари иш олиб боряпти. Агар бунга қизларга қарашли корхона ва филиалларни ҳам қўшиб саналса унинг сони 500 га етади. Англиянинг ЖАР экономикасига сарфлаётган капиталининг умумий суммаси 1 миллиард 200 минг доллардан ҳам ошиб кетди ва Англиядаги буржуазия матбуотининг гувоҳлик беришича, буни тобора ошириш ғояси «келажакда ҳам сақланиб қолади».

Шу нарса диққатга сазоворки, Англиянинг ўзида ишлаб чиқариш қисқараётган бир вақтда ЖАРда унинг янги-дан-янги корхоналари очиляпти. Жумладан, «Женерал электрик компани» компанияси метрополида икки йил ичида уч минг инглиз ишчисини ишдан бўшатгани ҳолда 1972 йилда Жанубий Африка Республикасида ўз филиалини очди. ЖАРда анчагина капитал сарфлаган «Империал кемикл индастрис» корхоналарининг салкам 6000 инглиз ишчиси ҳам ишсиз қолди.

Корчалонларнинг Африка қитъаси жанубига томон нима учун интилаётгани маълум.

Бу ерда улардан олинадиган солиқлар миқдори кам, ишчиларнинг иш шароити амалда назорат қилинмаяпти ва африкалик ишчилар ва хизматчиларнинг иш ҳақи жуда оз.

Наталь университети социолог олимларининг 1972 йилда ўтказган тадқиқотлари Дурмандаги 85 процент африкалик оиланинг расмий қашшоқлик даражасидан тубан яшаганини кўрсатди. Ушандан буён аҳвол ўзгаргани йўқ. Аксинча, нархлар ошди, инфляция мисли кўрилмаган даражага етди. Апартеит давлатидаги африкалик ишчилар ирқчилик тартибларининг ҳамма оғирлигини ва камситишларини бошларидан кечирмоқдалар.

Кон саноатида банд бўлган африкаликлар сони оқ танли ишчиларга қараганда ўн баравар кўп. Лекин оқ танлиларнинг иш ҳақи уларникидан икки баравар ошиқ.

Мана бошқа фактлар: Ҳали яқиндагина фожиа рўй берган «Уэстерн дип Левелс» конининг эгалари ўтган йили 322 миллион фунт-стерлинг нақд фойда олган эдилар. «Рио-тинто-цинк» компанияси ҳам ЖАРдаги позициясини мустаҳкамлаяпти. Унинг бошқарувчиси Данкен ўз қизларига қарашли корхоналарда тенг ишлаб чиқариш малакасига эга бўлган африкалик ишчиларга европаликларга нисбатан, 6—8 баравар кам иш ҳақи тўланаётганлигини тан олди.

«Рио-тинто-цинк» компаниясининг ўтган йили сарфлаган капиталининг сабаби ана шунда дорида фойда олганлигининг сабаби ана шунда яширинниб ётмайдимикин? Ахир бу компания бошқа мамлакатларда атиги 7—8 процент миқдоридагина нақд фойда оляпти-ку! Бу компания Англиянинг ЖАРдаги бошқа корхоналаридан мустасно эмаску.

Буларнинг ҳаммаси ғарбдаги ҳукмрон доираларга ўз тажрибаларидан ҳам маълум. Мисол учун, Англиянинг демократик матбуоти Жанубий Африка Республикасида «манфаатлари» бўлган компанияларга ўз вақтида бошчилик қилган Британия ҳукумати ва парламент аъзоларидан 20 дан кўпроқ кишининг номини атади.

Шу сабабли империалистик пойтахтларда ЖАРда бўлиб ўтган қонли воқеаларни жаҳон жамоатчилигидан яшириш учун уринмоқдалар. Карлтонвилледаги фожиа ирқчи маъмурлар ва ҳомийлари қилган иш.

Ю. ШЕВЦОВ.
(АПН).

◎ *Шу куннинг мавзуида*

ДЎСТЛАРИМИЗ ИНЪОМИ

ФОТОРЕПОРТАЖ

Келес станциясидамиз. Бу ерга мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан ҳамшаҳарларимиз учун вагон-вагон картошкалар келтирилмоқда. Ана, иккита машина эндигина очиладиган вагонлар олдига келиб тўхтади. Ўрта бўйли йигит унинг эшигини эпчиллик билан очиб дўстлари билан у ердаги картошкаларни машиналарга орта бошлади. Булар — Октябрь район улгуржи-чакана савдо конторасининг ишчиларидан Рауф Тошпўлатов, Омон Аплонов, Рауф Ҳошимов ва Наима Ҳайруллаевалар экан. Улар вагондаги картошкани туширишда илғорликни қўлдан беришмаётган экан. Ана беш юздан ортиқ киши иложи борича тезлик билан бўш турган машиналарга картошкаларни ортмоқда.

Бизнинг штаб бошлиғи, шаҳар молия мудири Раҳим Умарович Тўрақулов қарши олиб, қардошларимиз неъмати корхоналарга, омборхоналарга, магазинларга пешма-пеш олиб кетилаётганлигини мамнуният билан сўзлаб берди.

— Картошкалар жуда сифатли, ҳар куни 45 тоннадан тортиб 60 тоннагача бўлган ўттизга яқин вагонларни Горький, Бошқирдистон, Чуваш меҳнаткашларидан қабул қилиб олинмоқда. Уларни ташишда саксон-тўқсонга яқин машина иштирок этмоқда.

— Ҳа, шундай, — суҳбатимизга қўшилди шаҳар марказлашган юк ташиш трести бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Ҳусниддин Жалолов, — Ҳар куни 1.127-автобазалар ва 2515-автоколоннадан тўқсонга яқин машина эрталаб соат саккиздан кеч соат ўнгача картошка ташимоқда. Трестимизнинг бош инженери Самиғжон Юсупов энг керакли участкаларга машиналарни ўз вақтида етказиб бериш билан бирга, вагонларнинг машина йўқлиги сабабли ушланиб қолишига йўл қўймаётир.

Бу ерда ҳар куни маҳсулотларни манзилларига саккиз марта элтиб берувчи илғор шоферлар кўпчиликни ташкил қиларкан. Булар 1-автобаза шоферлари М. Каримов, П. Рўзиев, Ғ. Муҳамедов, 127-автобаза шоферлари Х. Саипов, Р. Абдиюсупов ва 2515-автоколоннадан Аналотий Холиқов, Вилоят Валиевлардир.

Вилоят Валиев кўксида «Аълочи шофер» значоги. У бу касбда йигирма икки йилдан бери хизмат қилиб келмоқда. Вилоят ўзининг ҳалол меҳнати билан коллектив ўртасида обрў қозонганлардан. У ҳамкасби Анатолий билан ҳар куни битта вагондаги 60 тонна картошкани омборхоналарга олиб бориб қўймагунча тинчимайди. Улар ҳар куни етти-саккиз маротаба 25 километр узоқликдаги омборхонага қатнамоқдалар.

Бу ерда ишчилар иссиқ овқат билан таъминланган. Октябрь район ошхоналар трестининг қўли гул ошпазлари хизматга ҳозиру-нозир.

Ана, бешинчи, олтинчи, еттинчи вагонлар олдида тўладан келган, баланд бўйли йигит ишчиларга кўрсатма бериб, вагонга яқинлашаётган машиналарга йўл кўрсатмоқда.

— Булар ким? — сўраймиз штаб бошлиғидан.

— У йигитми? Октябрь район улгуржи-чакана савдо конторасининг директор ўринбосари Маҳамаджон Холматов, унинг ёнидагиси эса шу район райисполкоми раисининг ўринбосари Абдулла Мирсоатович Ҳилолов. — Бу станцияда Октябрь, Собир Раҳимов, Киров районининг райпишчеторги, улгуржи-чакана савдо конторави, ошхоналар трести ва корхоналари картошкаларни олиб кетмоқда. Бугунги кунгача Октябрь район улгуржи-чакана савдо конторави картошкани энг кўп олган ва ўз вақтида ташиб кетаётган ташкилотлардан биридир. Улар етти минг тонна картошка олишди. Собир Раҳимов район улгуржи-чакана савдо конторасидагилар эса 3,5 минг тонна олишди.

— Ҳар куни неча тонна картошка олиб кетишга улгурасиз? — сўраймиз Октябрь район улгуржи-чакана савдо конторасидаги 9-магазин вакили Рашид Исматуллаевдан.

— Икки вагонга яқин. Магазинимизнинг бир қанча бўлимлари бўлиб улар «Дарвоза», «Пахтакор», «Оқтепа» маҳаллаларида ва «Кўкча» бозорида жойлашган. Картошкалар ўз вақтида янгилаб олиб бориб турилгандан кейин аҳоли ҳам жон деб олади-да.

Вагонлардан картошкаларни тушираётганларга яқинлашамиз. Улар ўз ишларидан мамнун эканликларини билдириб, 1 октябрдан бошлаб бу ерда штаб тузилганлигини, олдинлари ана шу сабабли бу ерда бир қанча тартибсизликлар рўй берганлигини, эндиликда бунга йўл қўйилмаётганлигини гапиришди. Ҳа, бу ерда ҳар куни кеч соат олтиларда штаб чақирилиб, бугунги қилинаётган ишларга якун ясалиши яхши натижалар беряпти.

Кўплаб корхоналарнинг раҳбарлари қишга картошкаларни асраш ва ишчиларни бевосита завод, фабрика қошида қардошларимиз неъмати билан таъминлаш мақсадида бу ерга келишибди. Шу куни кроват заводи 25 тонна, «Средазэнерговцветмет», 50 тонна, кўнмўйна фабрикаси 50 тонна, бадиий каштачилик фабрикаси 50 тонна картошка олишди. Биз 3-нон заводи касаба союз комитети раиси Д. С. Агеевга яқинлашамиз.

— Сиз неча тонна олмоқчисиз?

— Ҳозирча 25 тонна. Биз буни шу бугуноқ корхонамиз ҳовлисида сотамиз. Келаси сафар келиб олиб кетадиган картошкамизни эса қишга асраймиз. Бизнингча, бугунги кунда ҳар бир корхона қошида картошка ва бошқа сабзавотларни қишга асрайдиган ана шундай омборхоналар бўлиши керак. Ана шунда ҳар бир ташкилот ишчиларини хоҳлаган маҳалда, истаганча дала неъматлари билан таъминлай олади.

Вагонлар атрофини айланар эканмиз, кўзимиз беҳосдан очилмай қолган икки вагонга тушди. Бирига 50, яна бирига эса 60 тонна деб ёзиб қўйилган. Ён-атрофидаги вагонларда эса картошка тушириш қизғин кетяпти. Бу вагонлар қайси ташкилотга қарашлилигини суриштирдик. Билишимизча, Киров райпишчеторги ва шу районнинг улгуржи-чакана савдо конторави картошкаларни ўз вақтида туширмаётган экан. Бошқа ташкилотлар ўзларига ажратилган вагондаги картошкаларни ўз вақтида ҳаммасини олиб кетадилар-у бу райондагилар ҳар куни битта, иккита вагондаги картошкаларни ташлаб кетишаркан. Сабабини билиш мақсадида ана шу район раҳбарларини қидира бошладик. Афсуски, топа олмадик.

Тошкентликлар учун ҳар куни 200 вагонда картошка келтирилмоқда. Бу йил ҳамшаҳарларимизга 72 минг тонна картошка сотилади. Ҳозиргача 60 минг тоннадан ортиғи қабул қилиб бўлинди. Шаҳримиздаги станцияларда уларни қабул қилиб олиш ишлари жадал олиб борилмоқда. Лекин баъзи бир ташкилотларнинг айби билан вагонлар туриб қолмоқда. Бунга йўл қўймаслигимиз керак.

Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ,
«Тошкент оқшоми» махсус мухбири.

СУРАТЛАРДА: картошкалар машиналарга ортилмоқда ва машина карвонлари.

Ю. Бутусов фотолари.

Селмбен УСМОНОВ,
СЕНЕГАЛ.

Жаҳон прогрессив адабиётидан

ВОЛЬТАЛИКНИНГ ҲИКОЯСИ

Ҳикоя

Ҳар куни кечқурун Манэнинг уйига тўпланиш бизга одат бўлиб қолди. Мавритан чойини ичиб, ҳар тўғрида гаплашиб ўтирамиз. Ҳамма вақт ўзини жиддий тутадиган, бепарво Саёр бир куни: «Нега теримизда чандиқ бор?» деб савол ташлади.

Сирасини айтганда Саёрнинг отаси сенегаллик, онаси вольталик унда ҳеч қандай чандиқ йўқ. Бунинг устига бизда ҳам чандиқ йўқ эди. Лекин савол ҳаммамизни ҳаяжонга солди.

Биров, чандиқ — олий насаб нишонаси деб оғиз кўпиртирса бошқаси, бу қуллик белгиси, деб аксини тасдиқлайди. Баъзи бировлар эса чандиқ безак эканлигини исботлашга уринади.

— Юқори табақа аёллари чандиқни йўқотиш учун ҳеч нарсадан қайтишмайди, — деб эътироз билдиришди уларга. — Атайлаб Европага бориб косметологлардан ёрдам сўрашади. Ҳозирги гўзаллик қонунлари ўтмишнинг эстетик қарашларига бўйсунмайди. Тараққиёт юксалган сари, юздаги чандиқлар йўқ бўлиб кетиши керак.

Шу ерга келганда кимдир мантиқий савол ташлади: «Агар чандиқлар олий насаб ёки маълум бир авлодга мансублик белгиси бўлса, нега бўлмаса Америкадаги негрлар юзида чандиқ йўқ? На Шимолий, на Жанубий Америкада ҳам юзи чандиқли негрни учратмайсан».

— Бор экансан-ку. Саёр баҳсга аралашди. — Энди проблемани ҳал этишга яқинлашдик.

— Қани гапир! — деб бақиришди унга.

— Яхши, — Саёр рози бўлди ва анча жим турди. — Биз икки Американи тилга олдик. Билишимча, қулчилик ҳақидаги асарлари билан танилган авторлар ҳеч қаерда чандиқ тўғрисида ёзишмаган. Қуллар авлоди орасида фетишизм кенг тарқалган Жанубий Америкада чандиқдан нишон ҳам тополмайсан. Кариб денгизи ҳавзасида ҳам, Гаитида ҳам... Энди Қора Африкага, қуллик давридан олдинги Гана, Мали, Гао империялари, Моси қироллиги мавжуд бўлган, Хауса, Бекин каби катта шаҳарлар вақтига қайтайлик. Бу империялар ва шаҳарларда бўлган сайёҳлар терини кесиб, чандиқ қилиш одати тўғрисида бир оғиз ҳам гапирмаганлар. У ҳолда чандиқ қилиш одати қаёқдан келиб қолди?

Биз жим турардик.

— Яна бир далил. Биз кейинроқ даврга мурожаат қиладиган бўлсак, қулфурушлар ҳеч қандай нуқсони йўқ кучли товарларни қўлга киритишга уринганларини кўрамиз. Африкада ҳам, Америкада ҳам қул бозорларида савдо вақтида қулларни мол каби тишларини санаб, ўлчаб, тортиб кўрганлар. Бўлажак эгаси ўз молида қулфурушлар компанияси ёки қабиланинг бирор муҳри бўлишини хоҳламаган...

Шундан сўнг Саёр қуйидаги воқеани ҳикоя қилади.

...Қулларни ташийдиган «Африка» кемаси янги Англияга кетаётиб, трюмларининг тўлишини кутиб, бир неча кундан буён қўлтиқда лангар ташлаб турарди. Кемада ўттизта қора танли қул бор эди. Капитаннинг ишончли одамлари қулларнинг янги тўдасини қидириб кетганди. Кемада капитаннинг ўзи ва команда аъзоларидан бир неча кишигина қолганди. Уларнинг ҳаммаси кема врачи каютасида ўтирганди. Уларнинг овози палуба олд томонида эшитилиб турарди.

Амоа энгашиб, орқасидан тушиб келаётган кишиларга назар ташлади. Унинг ҳар қандай ишга тайёр пайдор қуллари болта дастасини маҳкам ушлаган. У олдинга оҳиста бир неча қадам ташлади, чап бортга қуролланган одамлар шарпасиз сакрай бошладилар. Унг бортда эса қизил хошияли кўк мундир, қора этик ва солбони кенг шляпа кийган тўда саркори Момуту ишора билан каютани қуршаб олишни буюрди. У ердан чиққан матрос қорни ёрилиб йиқилди. Қолганлар эшикни ичкаридан беркитиб олишди. Ўқ овозлари эшитилди, Кемани шовқин-сурон босиб кетди. Талаш бошланди. Денгизда кема томон қайиқлар сузиб келарди. Қирғоққа эса ҳар хил молларни юклаб қайтарди.

Момуту бошдан оёқ қуролланган одамларидан тўрттасини чақириб буюрди:

— Трюмдан асирларни олиб чиқинглар.

— Анавуни нима қиламиз? — деб сўради улардан бири.

— Уларними? — такрорлади Момуту, трюм оғзида турган Амоага қараб. — Уни нима қилишни кейин ҳал қиламиз. У қизини қидирябди. Трюмни очинглар. Уларга қурол берманглар. Ҳаммасини бир жойга тўпланглар!

Амоа ва яна бир неча киши болта ва лом билан люк қопқоғини синдиришга ҳаракат қилишарди. Трюмдан чидаб бўлмас даражада сассиқ ҳид келарди. У ерда оёқлари узун занжирга кишанлаб қўйилган кишилар ётишарди. Ўқ товушини эшитиб, асирлар бақира бошладилар. Шундай шовқин-сурон ичида Амоа қизининг овозини таниди. Терга босиб, сўнгги кучи билан тўсиқни парчалар, унинг кўзлари сабрсизлик билан чақнарди.

Ниҳоят люк очилди. Момутунинг буйруғи билан асирларни палубага олиб чиқа бошладилар. Оқ танлилар туземлар билан савдо қилиш учун олиб кетган товарлар: ром тўла ёғоч бочкалар, пичоқ, шиша мунчоқ солинган яшиклар палубага уйиб қўйилган эди. Амоа қизи Иомени топган ва ҳозир у билан тўдадан бир четда турарди. Момуту бу асирларни қайта сотиш учунгина озод қилганини у яхши биларди. «Африка» капитанини бу қўлтиққа киришга қизиқтирган ҳам Момутунинг ўзи эди.

— Ҳозир бир соҳилга тушамиз,— деди Момуту аломонга, — Огоҳлантириб қўяй, сизлар менинг асирларимсиз. Бирор киши қочишга уринса ёки ўзини ўзи ўлдирмоқчи бўлса, қўшнисининг териси шилиб олинади.

Қуёш уфққа ёнбошлади. Денгизнинг бепоён сатҳи ойна каби ярқирарди, соҳилдаги ўрмон эса қорайиб кўринарди. Ҳамма асрлар кемадан тушгач Момуту икки бочка порохга туташтириб қўйилган ўтпиликни ёқди. Сўнгги қайиқлар кемадан узоқлашди, шу пайт портлаш овози янгради. «Африка» кемаси кули кўкка кўтарилди.

Қайиқларни бўшатиб бўлгунларича қоронғи тушиб қолди. Асирларни соқчилар қўриқлашарди. Бечораларнинг қўл оёқлари боғлоқ эди. Тун бўйи шивирлаш ва йиғи-сиғи эшитилиб турди. Бунга жавобан қамчи визилларди.

Момуту шериклари билан бирга гоҳ-гоҳ ром тўла бочкадан ичишиб, бой ўлжани санашарди.

— Биз билан ичасанми? — деб сўради Момуту ухлаб қолган қизини кўтариб ёнига келган Амоадан.

Амоа эҳтиром билан рад этди.

— Мен кетишим керак. Мен бу ердан узоқда яшайман, бунинг устига соҳил ишончли жой эмас. Икки ойдан бери мен сен учун ишлаяпман.

— Хотинингни қулликка тушмаслиги учун уни ўлдирганинг тўғрими?— сўради ром ҳиди анқиб турган йигит.

— Ҳа.

— Қизингни қутқариш учун ҳаётингни бир неча бор хавф остида қолдирганинг ҳам ростми?

— Ахир бу менинг фарзандим! Яқинларимни бирин-кетин номаълум томонга олиб кетганларини кўрдим. Мен ҳамиша қўрқувда ўсдим, қулликка тушмаслик учун қабилам билан дарбадар кездим. Сизнинг қабилангизда қуллар йўқ. Биз ҳаммамиз тенгмиз.

— Чунки сизлар соҳилда яшамайсизлар, — деб Момуту тўдасидан бири унинг гапини бўлди, бунга жавобан саркор кулиб юборди. — Биз билан ич! Сен ҳақиқий жангчисан!

— Мен билан қол. Сен иродали одамсан, нима хоҳлашингни аниқ биласан. — Момуту яна таклиф қилди. — Бизнинг турмушимиз яхши. Биз саҳрони кезиб, одамларни асир оламиз, кейин уларни оқ танлиларга сотамиз. Мени кўп капитанлар билади. Баъзиларини бугунгидаги каби бу ерга олиб келаман. Кемаларни талаб, қўлга тушган асирларни пуллаймиз. Оқ танлиларни эса ўлдирамиз. Бундан зарар қилмаймиз. Қизинг чиройли ва нархи бир неча темир қуйма бўлса ҳам уни сенга қайтариб бердим.

— Мен одамларни ўлдирганим тўғри, лекин асир олиш ва уларни сотиш учун ўлдирган эмасман. — Сенинг ҳаётинг менга тўғри келмайди. Мен ўз қишлоғимга қайтишни хоҳлайман. Бугун, кетмоқчиман ҳозироқ...

— Йўқ! — дағаллик билан бўлди Момуту. — Ром унга таъсир қила бошлаган эди. Амоа чегарадан чиқиб кетганини билиб, гап оҳангини ўзгартди. — Одамларим оқ танлилар билан бирга яна бир тўда қулларни ҳайдаб келади. Уларни ярим йўлда кутиб олишимиз керак. Шундан кейин озодсан.

Амоа қизини қўлидан қўймай, зулмат қўйнида ғойиб бўлди, унинг орқасидан соқчи соядай эргашди.

— У кучли одам, унинг эвазига тўрт бочка ром олиш мумкин эди, деб тўнғиллади Момутунинг шерикларидан бири.

— Кўпроқ, — деди бошқаси. — Бир неча бўлак темир олса бўлади.

— Шошилмайлик, — Момутунинг овози эшитилди. — Эртага тонгдан кейин ўзиниям, қизиниям қўлга туширамиз. Фақат кузатиб туриш керак — қочиб кетишмасин.

Қоқ ярим кеча, осмонда юлдузлар порлайди. Денгиз томондан ҳорғин шабада эсиб турибди. Амоа Иоме билан бир четга жойлашди. У серган эди. Қизини қидириб юриб, ўзи қатнашган жуда кўп олишувларда Амоа нималарга қодир эканлигини кўрсатди. Шу вақт Момуту унинг ажойиб паҳлавонлиги ва чаққонлигини ўз кўзи билан кўрди.

...Қул овчилари унинг қишлоғига ҳужум қилиб, ҳамма соғлом кишиларни ҳайдаб кетганларидан буён уч ой ўтди. Амоанинг ўзи ўша куни ўрмонда ов қилиб юрарди. Шу туфайли қулликка тушишдан қутулиб қолди. Даҳшатли бахтсизлик ҳақида унга қайнонаси гапириб берди. Унинг оёғи шишиб кетган, шу сабабли уни ташлаб кетишган эди.

Амоа ниҳоят қулфурушлар кемасидан қизини топгач, у ўзини тута олмади, кўзларидан ёш оқди. У бир қўли билан қизининг билагидан маҳкам ушлаб турарди, иккинчи қўлида эса қонга беланган жангболта. Юраги қаттиқ-қаттиқ уряпти. Иоме эса хўнграб йиғлар, у юпатишга уринарди.

— Йиғлама! Ҳамма қулфурушлардан қутулдик. Ахир мен ёнингда турибман.

Ҳозир, тун қоронғисида Иоме бошини дадасининг пиджагига қўйиб ухлаяпти.

Амоа тайёр турсин учун болтани ёнига қўйди, дарахтга суянди. У мудраб кетар, дарҳол сесканиб уйғонарди. Сал шовқин эшитилиши биланоқ қўли болтага югурарди.

Кун чиқар томонда ёруғ пайдо бўлиши биланоқ Момуту одамларини оёққа турғизди. Бир қисмини қўлларни ва ўлжани ишончлироқ жойга олиб бориш учун юборди. Амоа билан Иоме уларга яқинлашишмади. Қиз ёшига нисбатан новчароқ эди. Унинг кўзлари катта-катта. Калта сочини иккита қилиб ўрган. У яқин вақтдаги фожиадан ўртоқларига даҳшат билан тикилиб, отасига ёпишиб турарди.

Уларни даҳшатли тақдир кутаётганига қамчи зарби шубҳа қолдирмади.

— Нега болани эргаштириб юрибсан? — деди Момуту Амоанинг ёнига келиб, — Қизингни одамларимдан бирортасига топшириб қўйсанг бўлади, — деди.

— Ёнимда юраверсин. У жуда уятчан, — деб жавоб қилди Амоа, узоқлашаётган карвонга қараб тураркан.

— Қизинг чиройли экан.

— Ҳа.

— Онаси каби чиройлими?

— Йўқ, онаси чиройлироқ эди.

Момуту бурилиб, ўз тўдасига синчков назар ташлади. Унинг отрядида ўттизтача одам қолган эди. Кейин у йўлга чиқишга ишора қилди.

«Қора товар» билан савдо қилувчилар идорасида Момутуни яхши билишарди. На савдогарлар, на кема капитанлари унга ишонишарди. Ҳозирги касби билан шуғулланишдан олдин аскарликка ёлловчи агент, кейин тилмоч бўлиб ишлаган, қалъалар ва қуллар лагерларини кезиб юрарди.

(Давоми бор).

Техника янгиликлари

МИКРОФИЛЬМЛАР ЯРАТИШ УЧУН

Кутаисидаги асбоб ва автоматлаш воситаларини лойиҳалаш махсус конструкторлик бюросида «Иверия» системаси яратилди. У техника ҳужжатларидан микрофильмлар ясайди. Унинг ёрдами билан ҳар қандай ҳужжатдан кичик нусха олиш мумкин. Масалан, газета саҳифасича жойни эгаллайдиган маълумот микрофильмга айлантирилганда чоғроқ бир пленка — диамикрокартага жойлашади. Архивда сақланаётган керакли карталар «Мерани» аппарати билан изланади.

«Иверия» системаси тўла иш билан банд этилганида йилига миллион сўм тежайди. У қурилиш ва архитектура соҳасидаги илмий информация марказий институтида ва бошқа муассасаларда жорий этилади.

(ТАСС).

Кутаиси.
Грузия ССР.

МАМЛАКАТНИНГ ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРИГА

Тюмень қурилиш машиналари заводида соатига 750 куб метр қоришма тайёрлаб чиқарадиган бетон аралаштиргич машина ишлаб чиқарила бошланди. Бир туркум тажриба установкалар Карелия АССРнинг янги қурилишларига юборилди.

Завод мутахассислари Бутуниттифоқ қурилиш ва йўл машинасозлиги илмий тадқиқот институти билан ижодий ҳамкорликда бетон қориштирувчи шу янги машина конструкциясини ишлаб чиқаришди. Заводда бетон тайёрлаш ишларига мўлжалланган агрегатни бир оператор ишлатади.

Сибирликлар йил охиригача 150 та шундай установка тайёрлаб беришмоқчи.

(ТАСС).

Тюмень.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16|X да **Майсаранинг иши,** 17|X да **Бир актли балетлар: «Кармен-сюита», «Ойимқиз ва безори** 18|X да **Дон Карлос.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17|X да **Тошболта ошиқ,** 18|X да **Ужарлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА —16|X да **Трибунал,** 17|X да **Беш кунлик куёв,** 18|X да **Қачонгача мой ейсан.**

КИНО

16 ОКТЯБРДА

Алиби учун ярим миллиард — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Санников ери — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (18.00, 21.30), «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Решма ва Шера —«ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли, Ғ. ҒУЛОМ номли, «КЎКЧА» (кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МИР», «ДРУЖБА», С. РАҲИМОВ номли (кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (19.00, 21.45).

Мен — Шаповалов—«МОСКВА», «ВОСТОК» (кечқурун).

Эрнаклар — «СПУТНИК» (18.00, 20.00).

17 ОКТЯБРДА

Алиби учун ярим миллиард — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Санников ери — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (16.00, 18.00, 21.30), «ЧАЙКА» (10.00, 12.00, 18.00, 21.45), «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Решма ва Шера — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли, Ғ. ҒУЛОМ номли, «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МИР», «ДРУЖБА», С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (10.30, 12.00, 14.00), «ВОСТОК» (10.00, 12.00, 14.00, 21.45), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 14.00, 19.00, 21.45).

Мен — Шаповалов — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (16.00, 18.00, 20.00).

Угай она — «ЧАЙКА» (14.00, 16.00, 20.00).

Эрнаклар — «СПУТНИК» (12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

«ХУНГАРОТЕКС» ГАЗЛАМА ИМПОРТИ ВА ЭКСПОРТИ БЎЙИЧА ТАШҚИ САВДО КОРХОНАСИ

16 ОКТЯБРДАН

20 ОКТЯБРГАЧА

ЭРТАЛАБ СОАТ 10 ВА КЕЧ 6 ДА

БИЛИМЛАР УЙИДА

(Киров кўчаси, 24-уй).

ТЎҚУВЧИЛИК, ТИКУВЧИЛИК ВА ТРИКОТАЖ САНОАТИ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ

ҚЎРГАЗМАСИНИ

ЎТКАЗАДИ

ҚЎРГАЗМАГА

МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

ЯНГИ ПРОГРАММА

РСФСР халқ артисти ВЕДЕНИКТ БЕЛЯКОВ раҳбарлигидаги арғимчоқда сакровчи-акробатлар.

М. Колядинский раҳбарлигидаги Тошкент Давлат цирки эстрада оркестри

Программани — режиссёр Б. ПОГОРЕЛОВ олиб боради.

Томошалар кеч соат 7 яримда бошланади.

Шанба ва якшанба кунлари томошалар кундуз соат 12, 15 минут ва кеч 7 яримда бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ҳар куни соат 12 дан, шанба ва якшанба кунлари эрталаб соат 10 дан ишлайди.

Цирк яқинида «1-Экспресс», 1, 4, 19, 24, 25 30, 42, 45, 52, 54, 74-автобусларнинг сўнгги бекатлари жойлашган.

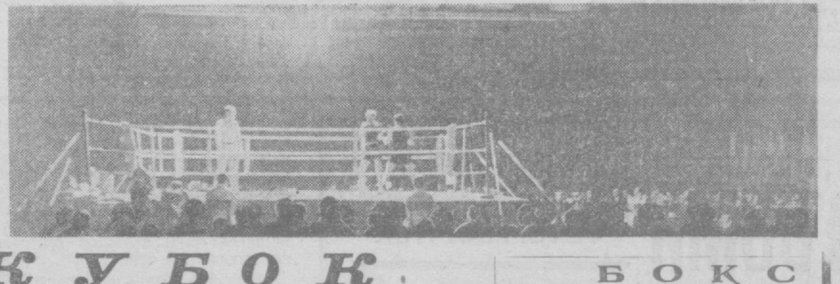

КУБОК ЎЗБЕКИСТОН КОМАНДАСИДА

БОКС

Рингдан узоқда залнинг бир бурчагида командадош ўртоқлари ва бокс муҳлислари Сааковни қизғин табриклашарди. Гулларга кўмилиб кетган, бахтиёр Ардаш қувончини яширолмасди. Бундан бир неча дақиқа илгари у ўзининг кучли рақиби устидан нокаут билан ғалаба қозонди. Халқаро тоифадаги судья, хизмат кўрсатган спорт мастери Владимир Енгибарян унинг қўлини ғолиб сифатида юқорига кўтариши билан зал қарсакларга кўмилиб кетди. Сааковнинг бу муваффақияти бир йўла бутун Ўзбекистон терма командасининг ҳам ғалабаси эди. Респбликамиз боксчилари ёшлар ўртасида СССР Кубогини қўлга киритдилар.

Бу воқеаларнинг ҳаммаси ўтган куни мусобақаларнинг охирги куни содир бўлди. Бир кун илгари эса ана шу ҳал қилувчи финал учрашувларга йўлланма учун қизғин кураш бўлиб ўтди.

Москва ва Арманистон терма командалари устидан ғалаба қозонганларидан сўнг республикамиз вакиллари ўзлари учун кичик группада биринчи ўринни таъминлаб қўйишган эди. Шунга қарамай улар латвияликлар билан учрашувни уюшқоқлик билан ўтказиб, навбатдаги ғалабага эришдилар. Москва ва Арманистон командаларининг учрашуви ҳам кескин кураш вазиятида ўтди. Бу учрашувда 3—4 ўринлар учун курашадиган коллектив аниқланиши лозим эди. Арман боксчилари ўзларининг кучли рақибларини мағлубиятга учратдилар.

Иккинчи кичик группада биринчи ўринга Украина ва РСФСР командалари даъвогарлик қилишаётган эди. Ниҳоят шанба куни рақиблар юзма-юз учрашишди. Командаларнинг кучлари тахминан тенг эди. Украина вакиллари арзимаган фарқ билан ғолиб чиқишди.

Якшанба куни «Ёшлик» аренасида биринчи бўлиб рингга Арманистон ва РСФСР боксчилари чиқишди. Кураш ниҳоятда қизиқарли бўлди. Сўнгги икки «жанг»га қадар қайси команда ғолиб чиқишини айтиб бўлмас эди. Аммо сўнгги икки вазн тоифасида арман боксчилари рингга чиқишмади, натижада Россия командаси 18:15 ҳисобида ғолиб чиқиб, учинчи ўринни эгаллади.

Мана ниҳоят, ҳал қилувчи олишув. Рингга мазкур мусобақаларнинг финалида бир неча бор курашган Украина ва биринчи марта финалда жанг қилаётган Ўзбекистон командалари чақирилади.

...Ринг квадратида спорт мастери Г. Муллаев ва А. Ткаченко. Григорий ўз рақибидан уч ёш катта. Унинг тажрибаси ҳам бойроқ. Ўзбек боксчисининг устунлиги учинчи раундда, айниқса яққол сезилди.

Х. Усомоновга кучли рақиб билан «жанг» қилишга тўғри келди. Унинг рақиби спорт мастери В. Бабуцкий рингда юзга яқин учрашув ўтказган, Қуролли Кучлар чемпиони эди. Аммо Хабибулла ёш бўлишига қарамай тенгма-тенг олишишди. Судьялар арзимаган фарқ билан украин боксчисини ғолиб деб топишди. Шундай қилиб ҳисоб тенглашди.

Ўзбекистон командасининг яна бир вакили Ф. Пак яхшигина маҳорат кўрсатди. Унинг ёшлар ўртасида Украина чемпиони Ю. Миндалёв устидан ғалабаси ҳеч кимда таажжуб туғдиргани йўқ.

Ринат Хайрутдинов ҳам украиналик А. Лебедевга қарши икки раунд давомида самарали ҳужум қилиб борди. Учинчи раундга келиб у чарчагандек кўринди. Аммо рақиби учрашувда бурилиш ясай олмади.

Турнир давомида ўн саккиз ёшли тошкентлик мастерликка номзод С. Сергеевнинг мухлислари анча кўпайди. Бу сафар ҳам Сергей ўз рақибини шундай толиқтириб қўйдики, учрашувнинг охирига келиб унинг рақиби спорт мастери В. Золотарёв базўр оёғида турарди.

Турнирда спорт мастери Сааков ҳам кўпчиликни хушнуд этди. Деярлик ҳамма учрашувларни самарқандлик ёш боксчи муддатидан илгари ўз фойдасига ҳал қилди. Сўнгги олишувда ҳам шундай бўлди. Биринчи раунднинг охирида Арташеснинг кучли зарбасидан сўнг украиналик мастер В. Савченко полга йиқилди... Бу Ўзбекистон терма командаси боксчиларининг олтинчи ғалабаси эди. Қолган олишувларнинг натижасидан қатъий назар Ўзбекистон командаси СССР Кубогини қўлга киритди. Қолган тўрт жангнинг учтасида украиналиклар бир жангда ўзбек боксчиси ғолиб чиқди.

Мазкур мусобақаларга республикамиз командасини тренерлар Б. Норкин, Б. Гранаткин ва М. Франк тайёрлашган эди. Уларни ҳам катта ғалаба билан табриклаймиз.

В. ҚОБУЛОВ.

СУРАТЛАРДА: ринг чироқлари; судья ҳисобни очди; ёшлар ўртасида СССР Кубогини қўлга киритган Ўзбекистон терма командаси.
В. Белоплотов фотолари.

ТЕЛЕВИЗОР

16 ОКТЯБРЬ

СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 Болалар учун телевизион фильм. 18.55 Телевизион қўғирчоқ театри (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.25 «Ахборот» информацион программаси. 19.40 «Далада ишлаётганлар, сизлар учун. Концерт **Узбек тилида:** 20.10 «Оламда нима гап?» 20.30 Ўн минут музика. 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Пахтакорлар учун кўрсатув ва концерт. **Москва кўрсатади.**

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивалининг лауреат фильмлари. «Гимнастика машғулоти». 18.50 Спорт программаси. 1. Футбол янгиликлари. 2. Рангли телевидение. Спорт кундалиги. 19.30 «Ильинский Маяковский ҳақида». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.50 Концерт. 20.25 «Инсон ва қонун». 20.55 Рангли телевидение. «Инженер Гарининг инқирози». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Азимут» Турист ўлкашунослик клуби (рус тилида), 22.30 дан **Москва кўрсатади.**

Учинчи программа. 19.00 дан **Тошкент кўрсатади.**

17 ОКТЯБРЬ

ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Ўқувчилар учун. «Қўшиқларимиз, парвоз эт». 13.30 Л. Н. Толстой. «Болалик, Ўсмирлик, ёшлик». Телевизион спектакль. 2-қисм. 14.30 Шоир Ю. Марцинкявичюснинг ижоди. 15.00 Рангли телевидение. «Музикали учрашувлар» почтаси. 15.30 «Онам ўқиган мактаб». 16.00 «Молдавия қурувчиларининг аҳди». Кишиневдан олиб кўрсатилади. 16.30 Ҳужжатли фильм. 16.45 «Ватанимиз тарихи ҳақида очерклар». Учинчи кўрсатув. 17.15 «Антарктиданинг кашф қилиниши». Географиядан ўқув кўрсатуви. **Тошкент кўрсатади.** 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Болалар учун мультфильм. 18.00 Ўқувчилар учун. «Қизил галстук» Телевизион журнал. (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 18.30 Рангли телевидение. Хоккей бўйича СССР чемпионати. **«Крылья Советов» — «Динамо».** В. И. Ленин номли Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. **Тошкент кўрсатади.** 19.40 «Ахборот» информацион программаси. (рус тилида) **Узбек тилида:** 19.55 Ўн минут музика. 20.05 «Ахборот» информацион программаси. 20.25 Отажон Худойшукуров куйлайди. 21.00 Осиё мамлакатлари музикачиларининг халқаро минбари. Олмаотадан олиб кўрсатилади.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.30 «Кручина-Бучина». Болалар учун телевизион фильм. (рус тилида). 11.40 «Кўр музикачи». Бадиий фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Янгиликлар. 18.00 Ўқувчилар учун кўрсатув. **Тошкент кўрсатади. Рус тилида:** 18.30 «Ҳалфа лайлак». Телевизион бадиий фильм. 19.35 Реклама ва эълонлар. **Москва кўрсатади.** 19.40 «Қишлоқдаги учрашувлар». 20.10 Концерт. 20.40 Жаҳон касаба союзлари Федерациясининг VIII Конгрессида. 20.55 Рангли телевидение. «Инженер Гарининг инқирози». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. **Тошкент кўрсатади.** (ўзбек тилида). 22.00 Врач маслаҳати. 22.10 Ҳужжатли фильмлар экрани. **Москва кўрсатади.**

Учинчи программа. 19.00 дан **Тошкент кўрсатувлари.**

Ўзбекистон КП Собир Раҳимов район комитети, район ижроия комитети ва район комсомол комитети район Советининг депутати, район комсомол комитетининг биринчи секретари З. Салоҳиддиновга отаси

Салоҳиддин ЮСУП-АЛИХУЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
13 ОКТЯБРЬ, 1973 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ,

ИНДЕКС 64579. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р— 04406. Нашр. В — 2311.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02-49 дан 33.02-58 гача, Эълонлар бўлими—33.81-42.